

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
ORGAAN VOOR DE MEDEDEELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
UITGAVE VAN HET NEDERLANDSCH ECONOMISCH INSTITUUT

20^e JAARGANG

WOENSDAG 6 FEBRUARI 1935

No. 997

COMMISSIE VAN REDACTIE:

P. Lieftinck; N. J. Polak; J. Tinbergen; F. de Vries en
H. M. H. A. van der Valk (Redacteur-Secretaris).

Redactie-adres: Pieter de Hoohweg 122, Rotterdam.

Aangeteekende stukken: Bijkantoor Ruijgeplaatweg.

Telefoon Nr. 35000. Postrekening 8408.

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: Nijgh & van Ditmar N.V., Uitgevers, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en giro-rekening No. 145192.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Economisch-Statistisch Kwartaalbericht f 1.—. Leden en donateurs ontvangen het weekblad en het Kwartaalbericht gratis en een reductie op de verdere publicaties.

INHOUD.

	Blz.
De N.I.V.A.S. door Th. Lighthart	136
De Amsterdamsche zee- en luchthaven in 1934	137
Een nieuw gevaar voor de Javasuikerindustrie door A. Volz	139
Economische bezinning door D. B. Baarslag	140
Het vervoervraagstuk door Dr. N. A. Lunsingh Tonckens	142
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
Het geordende credietwezen in Duitschland II (Slot) door Prof. Dr. Konrad Mellerowicz	143
AANTEKENINGEN:	
De Nederlandsche kapitaalmarkt in 1934	145
De Regeering over haar bezuinigingsmaatregelen ..	145
Koffievernietiging in Brazilië	146
MAANDCIJFERS:	
Productie der Steenkolen-, Bruinkolen- en Zoutmijnen	146
Giro-omzet bij De Nederlandsche Bank	146
Overzicht der opbrengsten van het Staatsbedrijf der P.T.T.	147
STATISTIEKEN	147—150
Geldkoersen. — Wisselkoersen. — Bankstaten.	

5 FEBRUARI 1935.

Op de geldmarkt waren geldgevers bij de algemeen rustiger toestanden minder terughoudend. De geldruimte nam toe, waardoor de geldkoersen een weinig terugliepen. Driemaands Bankaccepten noteerden $\frac{9}{16}$ a. $\frac{1}{2}$ pCt., terwijl driemaands schatkistpapier op $\frac{1}{2}$ pCt. gedaan werd. Ook het langer loopend schatkistpapier was in verhouding een fractie lager. Het Belgische papier noteerde voor het bankabele 3% pCt., voor het niet-bankabele 3% pCt. Er is ook weder Fransch spoorweg-papier aan de markt, dat op $2\frac{1}{4}$ pCt. gedaan is. Call blijft ruim op $\frac{1}{4}$ pCt. Prolongatie 1 pCt.

* * *

Ook op de wisselmarkt was de stemming rustiger. Het aantal zaken was niet groot; men krijgt den indruk, dat men eerst nog eens wil aanzien, hoe de toestanden zich zullen ontwikkelen. De Dollarkoers bleef hier met een kleine inzinking op ongeveer $1.48\frac{7}{8}$, terwijl ook het Pond slechts weinig veranderde en in de buurt van 7.25 bleef. In Londen is de \$/£ koers op ca. $4.87\frac{1}{4}$ vastgehouden. Fransche Francs waren gezocht; zij kwamen van $9.74\frac{1}{2}$ op $9.75\frac{1}{2}$. Het loonde verscheidene malen om goud bij de Banque de France op te vragen en dit in Londen te verkoopen. Belga's onveranderd tegen de 34.50. Marken waren eerder gezocht, waardoor de koers tot 59.37 kon oplopen. De verschillende soorten Sperrmarken, die een oogenblik sterk aangeboden lagen, konden zich tenslotte ook weder herstellen. Flauw waren Lires, die tot 12.58 terugliepen. Canadeesche Dollars rond de 1.49. Argentijnsche Pesos bleven gezocht: 38. Rupees hooger: 55.

Ponden en Dollars op levering één- en drie-maanden waren eerder gezocht; zij deden $\frac{7}{16}$ resp. $1\frac{1}{8}$, en $\frac{3}{16}$ resp. $\frac{1}{4}$ p. boven den contanten prijs. Het disagio voor Fransche Francs op deze termijnen verminderde tot $1\frac{1}{2}$ en $2\frac{1}{4}$ c.

Voor gouden baren bleef goede vraag bestaan; de goudprijzen maakten het meermalen mogelijk kleine goud-arbitrage-transacties te doen. In gouden munten waren de omzetten gering. Veel vraag was er naar Duitsch bankpapier, dat tenslotte ca. 56.40 noteerde.

DE N.I.V.A.S.

Er is beweging in de Javasuiker. Op de Beurs vinden de suikeraandeelen een vriendelijk onthaal, de koersen vliegen omhoog, omdat er op Java niet onbelangrijke hoeveelheden suiker tot stijgende prijzen worden verkocht. Het dieptepunt werd bereikt op 20 November 1934. De limite werd toen voor suiker, bestemd voor West-Britsch-Indië gesteld op f 2.85 per 100 kg, voor Oost-Britsch-Indië op f 2.95, sindsdien gingen de prijzen eerst langzaam, de laatste week wat sneller, omhoog en op 25 Januari waren de limieten resp. f 3.40 en f 3.45 per 100 kg.

Het geeft wel een rustig gevoel, dat weinig huismoeders dit tijdschrift lezen. Stel, dat zij ontdekten, dat goede, zoete, witte suiker te krijgen is voor nog geen 1½ cent per pond, hoe zouden zij fulmineeren tegen de verregaande domheid der mannen. Er zou stellig weer een ouderwetsche, strijdende vrouwenbeweging opkomen, die zich niet tevreden zou stellen met vrouwenkiesrecht en medezeggenschap als doel, maar die zou streven naar de onttroning van den man, die nu toch wel afdoende bewezen heeft, dat hij geen leiders-kwaliteiten bezit en die dus beter naar de keuken verwezen kan worden om daar aardappelen te jassen of ander nuttig werk te doen. Hoe zouden wij, armen, ons moeten verdedigen? Zeker niet met kracht van argumenten, want dan zouden wij het afleggen, al ware het slechts, omdat wij zouden moeten erkennen, dat in ieder geval niemand de zaken slechter zou kunnen leiden dan wij het hebben gedaan.

En nu zijn wij nog wel zoo innig verheugd, omdat de markt zoo „vast” is. Er wordt alweer gespeculeerd op een zonnige toekomst, men schept zich illusies, dat het nu wel af zal loopen met dat dwaze Britsch-Indische avontuur en dat men daar zal gaan inzien, dat, voor de cultuur van goede en goedkope suiker nog andere dingen noodig zijn dan een tariefmuur, dat men o.a. een geschikt klimaat moet hebben. Het stemt zonder twijfel hoopvol, dat nu reeds blijkt, dat zij die er op wezen, dat Britsch-Indië voor een krachtige suikernijverheid ongeschikt is, gelijk hebben, maar er bestaat gegronde vrees dat de belanghebbenden nog heel wat tegenslagen zullen behoeven, alvorens de Regeering van de protectie af zal zien. Zolang de consument betaalt, desnoods zijn verbruik beperkende, is er geen nood. Daarover weten wij in Nederland mee te praten.

De aantrekkelijke prijzen, de verbeterende statistische positie, ontheffen Indië niet van de oplossing van het probleem omtrent de toekomst van de N.I.V.A.S., want zelfs al zouden alle factoren samenwerken om een krachtige hausse voor suiker te bewerken, dan was men daarmee niet verlost van de vele overbodige, beschermde aanplantingen van biet en riet, die onmiddellijk uitgebreid zouden worden, zoodat het nog lang kan duren voor wij weer een werkelijken bloei van de Javasuikercultuur kunnen aanschouwen. Artikel 3 van de statuten van de N.I.V.A.S. beperkt haar duur tot 31 Maart 1936; de ledenvergadering kan den duur verlengen, behoudens goedkeuring van Regeeringswege. In den loop van dit jaar moet dus een beslissing worden genomen.

Het spreekt wel vanzelf, dat niet ieder tevreden is over de verkooppolitiek van de N.I.V.A.S. Er zullen er zijn, die bezwaar hebben tegen het feit, dat de markt tot het laagste punt gevolgd werd, anderen zullen van meening zijn, dat sneller verkocht had moeten worden. Critiek is begrijpelijk, als men zich realiseert, dat de positie van de verschillende aangesloten niet dezelfde is. Er zijn er, die over voldoende middelen beschikken om de zaken nog een tijdje aan te zien; er zijn er, die allereerst behoefte hebben aan herstel van hun liquiditeit. De eerste categorie zou, als zij zelfstandig had kunnen ageeren, waarschijnlijk niet onder een bepaalde limite hebben afgegeven, de andere zou à tout prix hebben gespuid. Bezwaren

zullen altijd bestaan, als men den verkoop centraliseert. Zoo'n centralisatie is dan ook in zekeren zin een noodsprong. Men werd er zoowel in 1918 als in 1932 toe gedwongen door de groote voorraden, die onverkocht op Java lagen. Had men toen den verkoop vrij gelaten dan zou een ware wedloop zijn ontstaan om zich van zijn voorraden te ontdoen, waardoor de markt aan een volkomen desorganisatie zou zijn prijs gegeven. In 1918 vereenigden de producenten zich vrijwillig, in 1932 was Regeerings-inmenging noodig. Dit laatste was te betreuren, want het bedrijfsleven moet trachten zijn eigen boontjes te doppen en het heeft groote bezwaren, als niet-belanghebbenden zich moeten mengen in een bedrijf, waarvan ze nimmer geheel op de hoogte kunnen zijn.

Het zou nu verkeerd zijn om thans reeds een beslissing te nemen omtrent de al of niet voortzetting van de N.I.V.A.S., daar nog niet te voorzien is, hoe het met de voorraden zal staan op 31 Maart 1936. Zijn deze dan uitverkocht, dan late men de producenten weer vrij, want het is voor een bedrijf vaak een onbeschrijflijk bezwaar, als het zijn eigen verkooppolitiek niet voeren mag en daardoor gedwongen kan worden anders te financieren dan wenschelijk is in belang van de ontwikkeling van zijn zaak. Het is zeer wel mogelijk, dat dan wederom een aantal zich aan een zal sluiten, wat zeker aanbeveling zou verdienen, maar voor deze bedrijven speelt de financieringspolitiek een minder belangrijke rol dan voor anderen. Men late dus een ieder vrij; wat de gezondste ontwikkeling voor de autonome bedrijven waarborgt.

Er doemen nog andere vraagstukken op. Van zeer nijpend belang is de bepaling van den oogst 1936. Het riet voor dezen oogst moet weldra in den grond. Er zijn producenten, die meenen dat men in 1935 in het geheel niet moet planten, andere willen gaan tot een oogst van circa 300.000 ton. Het is wel typisch, dat de plotseling opkomende vraag van de laatste dagen duidelijk maakt, hoe weinig men omtrent de behoeften van het volgend jaar voorspellen kan. Verloopen alle oogsten normaal dan zullen vraag en aanbod wel in evenwicht blijven; er is echter niet veel tegenspoed noodig om een „tekort” en daarmee een scherpe hausse te veroorzaken. Om te bepalen, hoeveel aangeplant zal moeten worden, zal dus elke ondernemer hebben na te gaan welk risico hij nemen wil en kan. Het zou te begrijpen zijn als een kapitaalkrachtig bezitter van goedkoop werkende fabrieken lust zou gevoelen om elk jaar een matigen oogst binnen te halen in de verwachting dat binnen niet te langen tijd de averechtsche wereld-suikerpolitiek tot een catastrofe zal leiden, waaruit dan tot zijn voordeel een hausse van belang zou kunnen voortspruiten. Zoo'n ondernemer zou de kans op matige verliezen gedurende eenige jaren willen nemen, in de hoop op een grooten winst in de naaste toekomst. In deze kansrekening speelt natuurlijk de kostprijs een groote rol.

Andere ondernemers zullen de goede kansen gering achten en dus liever niet planten.

Het ware ook hier te wenschen, dat de Regeering zoo weinig mogelijk ingreep, ook al omdat de verantwoordelijkheid in dit geval vrijwel ondragelijk is.

Men vraagt zich verder af, wie eventueel zullen mogen planten. De allerbeste ondernemingen of de best gesitueerden? Men kent dit probleem. Vaak wordt beweerd, dat het laten doorwerken van de economische krachten ontaardt in „the survival of the richest” en niet in „the survival of the fittest”. Dit hoorde men als argument aanhalen in vele propaganda-geschriften voor restricties, en thans ook in het aanplant-probleem voor Java. Stelt men twee ondernemingen naast elkaar, één die over een goede fabriek en prima gronden beschikt, doch financieel zwak staat en een andere, die goed geoutilleerd is, niet zulke rijke gronden heeft, doch over sterke reserves beschikt, dan verdient de laatste de voorkeur. Dit beteekent niet, dat „the richest” „the fittest”

overwint, maar alleen dat de laatste zoowel „the richest” als „the fittest” is, doordat goede leiding, gecombineerd met iets minder natuurlijke voordeelen grotere economische waarde heeft dan slechte leiding met meer natuurlijke voordeelen.

Men zoekt dus niet uitsluitend naar den allerbesten bodem om daar te laten planten, maar ga vooral na, wie dien bodem bewerkt. Laat men toch niet met een zeker *dédain* over den rijkdom van sommige cultuurmaatschappijen spreken, want die rijkdom is een groote verdienste; hij bewijst, dat de leiders de risico's van hun bedrijf doorgronden, en weten dat de winsten, die in cultures worden gemaakt, voor een groot deel leeningen van Fortuna zijn, die in slechtere jaren weer moeten worden terugbetaald.

Het N.I.V.A.S.-probleem is nog niet rijp voor oplossing, doch de diverse vraagstukken verdienen in dit jaar de volle aandacht. Het is te hopen, dat de zaken zich zoo zullen ontwikkelen, dat opheffing van de N.I.V.A.S. per 31 Maart 1936 mogelijk zal zijn en gaat dat niet, dan verlengde men voor hoogstens een jaar, opdat ze verdwijnen kan zodra de omstandigheden dit toelaten. TH. LICHTART.

DE AMSTERDAMSCH E ZEE- EN LUCHTHAVEN IN 1934.

Zeehaven. Ondanks de bijzondere moeilijkheden, welke handel en scheepvaart in 1934 ondervonden, vertoont het havenverkeer van Amsterdam vergeleken met dat der laatste jaren toch een lichte verbetering.

Zeescheepvaart. Bij het aantal der in de haven aangekomen zeeschepen komt deze verbetering niet tot uiting. Bedroeg het aantal binnengekomen zeeschepen in 1933 3.313, in 1934 verminderde dit aantal tot 3.222; de totale tonnenmaat der aangekomen zeeschepen nam echter toe, t.w. van 4.634.706 Netto Register Ton in 1933 tot 4.638.017 N.R.T. in 1934. Het aantal in ballast binnengekomen zeeschepen nam toe van 199 in 1933 tot 218 in 1934.

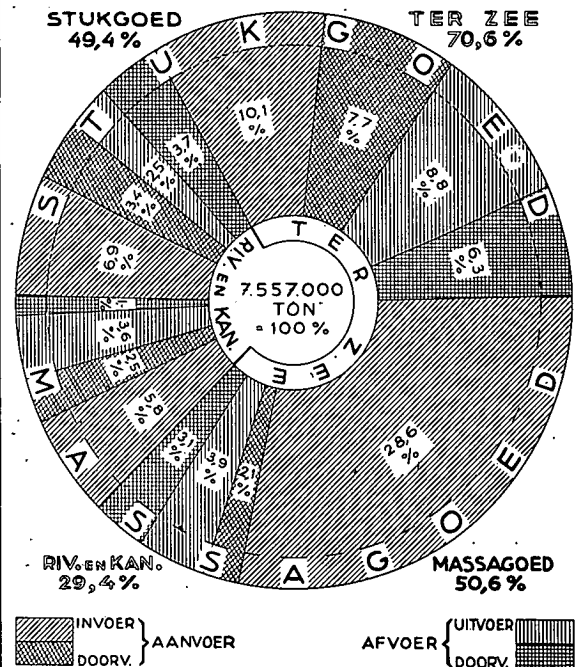
Het aantal schepen, hetwelk de Amsterdamsche haven uitsluitend aandeed om te bunkeren, verminderde in het afgelopen jaar wederom. Over de jaren 1929, 1930, 1931, 1932 en 1933 bedroeg het aantal dier schepen resp. 192, 95, 133, 147 en 138; in het afgelopen jaar 108. De hoeveelheid in de haven gebunkerde brandstoffen bleef intusschen vrijwel constant. Voor kolen en olie bedroegen de cijfers voor 1934 resp. 305.643 ton¹⁾ en 39.122 ton; voor 1933 307.469 ton en 28.339 ton.

Rijnvaart. Het getal der te Amsterdam aangekomen en vandaar vertrokken Rijnschepen, hetwelk in 1933 reeds een geringe verbetering had doen zien, nam in 1934 in belangrijker mate toe. Gelijk uit het hieronder geplaatst overzicht blijkt, nam het aantal beladen aangekomen schepen toe van 1596 in 1933 tot 1789 in 1934, een vermeerdering derhalve van 193. Het aantal ledig aangekomen schepen nam toe

¹⁾ Onder „ton” wordt hier en in het vervolg, waar gesproken wordt van goederen-hoeveelheden, een hoeveelheid van 1000 kg verstaan.

BUITENLANDSCH HAVEN- EN SPOORWEGVERKEER AMSTERDAM 1934.

VERKEER TER ZEE EN LANGS RIV. EN KAN.

SPOORWEGVERKEER

van 126 tot 193 en vermeerderde dus met 67. Bij de vertrokken schepen nam het aantal beladen naar Duitsland vertrokken schepen toe van 1112 tot 1210, het aantal ledig daarheen vertrokken schepen van 164 tot 249, het aantal beladen naar elders vertrokken schepen bleef gelijk, t.w. 24, terwijl het aantal ledig naar elders vertrokken schepen verminderde van 580 tot 571.

Goederenverkeer ²⁾. Het totale havenverkeer ²⁾ kwam van 6.088.185 ton in 1933 op 6.476.842 ton in 1934, een vermeerdering derhalve van 6,4 pCt. Be-

¹⁾ Bij de samenstelling van de cijferoverzichten en de cirkelgrafiek betreffende het goederenverkeer is gebruik gemaakt van de maandstatistiek van den in-, uit- en doorvoer, tweede deel, van het Centraal Bureau voor de Statistiek te 's-Gravenhage.

²⁾ Hieronder wordt verstaan de som van de in de maandstatistiek vermelde hoeveelheden gelost en geladen bij in- en bij uitvoer ter zee en langs rivieren en kanalen, vermeerderd met het hoogste der beide cijfers, welke men verkrijgt bij optelling, enerzijds van de hoeveelheden ter zee en langs rivieren en kanalen bij doorvoer aangevoerd, anderzijds van de hoeveelheden ter zee en langs rivieren en kanalen bij doorvoer afgevoerd.

Rijnschepen (laadvermogen in 1000 M³.)

Jaren	Aangekomen				Vertrokken							
	Beladen		Ledig		Beladen		Ledig		Beladen		Ledig	
	Aantal	Laadvermogen	Aantal	Laadvermogen	Aantal	Laadvermogen naar Duitsland	Aantal	Laadvermogen	Aantal	Laadvermogen naar elders	Aantal	Laadvermogen
1929	2762	2064	171	186	1362	1049	334	309	80	46	1278	1007
1930	2570	1855	117	127	1323	987	267	233	109	85	1176	853
1931	2319	1689	92	93	1150	795	294	275	48	29	1040	779
1932	1514	1114	51	51	959	665	184	175	19	9	583	449
1933	1596	1141	126	114	1112	789	164	146	24	13	580	457
1934	1789	1298	193	174	1210	862	249	215	24	11	571	484

grijpt men onder het totale havenverkeer zoowel de ten doorvoer bestemde geloste als de ten doorvoer bestemde geladen goederen, dan bedraagt de stijging bijna 7 pCt. Het cijfer voor 1933 is dan 7.063.992 ton, dat voor 1934 7.557.311. Dit laatste cijfer diende als grondslag voor de gereproduceerde cirkelgrafiek, omdat deze alle samenstellende bestanddeelen van het havenverkeer in beeld brengt. Het verkeer is in het eerste halfjaar meer toegenomen dan in de latere maanden. Tegenover de bovengenoemde percentages van de vermeerdering van het havenverkeer van 1934 t/o. 1933, van 6, resp. 7 moet als vermeerdering van het havenverkeer van het eerste halfjaar van 1934 t/o. het eerste halfjaar van 1933 gesteld worden een percentage van bijna 12.

De verhouding tusschen aanvoer en afvoer verbeterde eenigszins. De hoeveelheid goederen, geladen in zeeschepen bedroeg 42,7 pCt. van de hoeveelheid uit zeeschepen geloste goederen, de hoeveelheid weggevoerd langs rivieren en kanalen vormde 63,7 pCt. van de hoeveelheid, langs deze wegen aangebracht.

De verhouding tusschen stukgoed- en massagoedverkeer⁴⁾, verschoof in het afgelopen jaar weer eenigszins ten gunste van het stukgoedverkeer. Van het totale havenverkeer vormde het stukgoedverkeer 45,1 pCt. (1933: 44,1 pCt.); het massagoedverkeer 54,9 pCt. (1933: 55,9 pCt.). Worden de doorvoercijfers bij beide richtingen (gelost en geladen) medegedeeld, dan bedragen de percentages voor stukgoed en massagoed resp. 49,4 en 50,6 (1933: 47,4 en 52,6).

T.a.v. alle massagoederen, met uitzondering van hout, granen en zaden, toont het afgelopen jaar een verbetering in het verkeer tegenover 1933.

Totaal havenverkeer van massagoederen te Amsterdam.
(in 1000 ton).

Artikel	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Kolen	1877	1768	1705	1486		
(alle bunkercolen inbegrepen)				1662	1583	1650
Minerale oliën:						
Petroleum	134	130	126	121	136	141
Benzine	133	109	141	160	180	208
Gasolie	51	47	56	51	79	117
Stookolie	84	67	62	54		
(alle bunkerstookolie inbegrepen)				76	95	144
Ruwe aardoliën en n.a.g. derivaten	113	102	73	49	76	109
Hout	739	627	514	360	461	368
Zaden	329	259	426	409	276	264
Granen	408	402	506	454	363	338
Ertzen	103	167	184	167	160	172

De toeneming van het cijfer voor kolen is toe te schrijven aan vermeerderden invoer uit Polen en aan grotere hoeveelheden gelost ten doorvoer uit Duitsland en Engeland. Het hogere cijfer voor petroleum komt geheel op rekening van grooteren invoer uit de Vereenigde Staten van Amerika. De invoer uit Roemenië, Perzië en Afghanistan en Curaçao nam af. De vermeerdering voor stookolie is veroorzaakt door verhoogden invoer uit Curaçao en toeneming van de in de haven gebunkerde hoeveelheid. Het hogere cijfer voor benzine is veroorzaakt door verhoogde invoercijfers voor Sovjet-Rusland, Perzië en Afghanistan, Curaçao en de Ver. Staten van Amerika; de invoer uit Roemenië nam af. De toeneming van het verkeer in ruwe aardoliën en derivaten daarvan is toe te schrijven aan een vermeerdering van de ten uitvoer en doorvoer geladen goederen, voornamelijk met bestemming voor Duitsland. Het cijfer voor hout nam belangrijk af; de vermindering werd veroorzaakt door teruggang van den invoer uit Finland en Zweden en vooral uit Sovjet-Rusland. Het lagere cijfer voor zaden is veroorzaakt door een vermindering van de uit Argentinië via Amsterdam naar Duitsland doorgevoerde hoeveelheid. De vermindering van het cijfer voor granen is een gevolg van een verdere ver-

⁴⁾ Onder massagoederen worden in dit overzicht verstaan: kolen, ertzen, minerale oliën en derivaten daarvan, hout, granen en zaden.

mindering van den invoer van maïs, veroorzaakt door een bijna geheel wegvallen van den invoer uit Roemenië; de uit Argentinië ingevoerde hoeveelheid nam niet onbelangrijk toe. De cijfers voor de overige granen namen toe of bleven ongeveer op hetzelfde niveau als van het vorige jaar.

Ook de cijfers voor verschillende stukgoederen ondergingen wijzigingen. Vermeerdering vertoonden o.a. de artikelen cacaobonen, tabak, copra, salpeter en kunstmest, plantaardige oliën en vetten, suiker; vermindering o.a. koffie, thee, zuidvruchten en kalk, tras en cement. Het hieronder volgende overzicht geeft een vergelijking van de genoemde en eenige andere voor de Amsterdamsche haven van belang zijnde stukgoederen in de laatste jaren.

Totaal havenverkeer van enkele stukgoederen te Amsterdam
(in 1000 ton).

Artikel	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Cacaobonen	87	84	81	55	56	76
Koffie	106	97	101	93	86	84
Thee	26	28	26	22	20	18
Tabak	92	90	89	96	69	71
Copra	115	64	61	86	83	108
Zuidvruchten	56	64	55	64	64	53
Hennep	19	18	23	21	22	17
Kalk, tras, cement	239	245	194	90	92	79
Salpeter, kunstmest	175	161	228	191	112	180
Chem. prod., geneesmidd.	151	148	125	107	119	137
Plantaard. oliën en vetten	76	85	73	50	47	60
Huiden en vellen	19	23	20	20	30	29
Papier	154	163	154	125	131	112
Vaartuigen, vlieg machines	37	32	42	31	60	20
Suiker (ruw en geraffin.)	173	202	101	70	118	130
Wijn	42	49	27	22	22	25
Mach., werktuigen, enz.	85	66	36	23	27	26
Traan	25	28	31	10	3	19
Specerijen	6	4,5	4,5	5	4,5	5
Plantaardige looistoffen	8	16	13	17	21	21
Palmpitten	9	13	14	15	13	9
Zout	19	23	21	20	26	28

Gaat men na in welke mate het verkeer, onderscheiden naar de verschillende transportwegen en -richtingen, vermeerdering of — in één geval slechts — vermindering onderging t/o. 1933, dan blijkt het volgende:

de invoer ter zee kwam van 2.772.514 ton in 1933 tot 2.923.813 ton in 1934, vermeerderde derhalve met 5,4 pCt.;

de overzee aangevoerde hoeveelheid, bestemd ten doorvoer, vermeerderde van 688.662 ton tot 733.125 ton, of wel met 6,5 pCt.;

de uitvoer ter zee nam toe van 944.811 ton tot 963.106 ton, derhalve met 1,9 pCt.;

de overzee afgevoerde hoeveelheid, welke ten doorvoer bestemd was, steeg van 583.770 ton tot 710.986 ton en vertoondte derhalve een toeneming van 2,2 pCt.;

de invoer langs rivieren en kanalen vermeerderde van 928.505 ton tot 956.564 ton, derhalve met 3 pCt.;

de langs rivieren en kanalen ten doorvoer aangevoerde hoeveelheid nam toe van 356.116 ton tot 445.814 ton en vermeerderde dus met niet minder dan 25 pCt.;

de uitvoer langs rivieren en kanalen steeg van 398.077 ton tot 454.420 ton, of 14,2 pCt.; terwijl tenslotte:

de ten doorvoer bestemde hoeveelheid goederen, welke langs rivieren en kanalen werd afgevoerd, verminderde met 5,6 pCt., nl. van 391.537 ton tot 369.483 ton.

Een overzicht van het buitenlandsche spoorwegverkeer van Amsterdam in de laatste jaren, in zijn verhouding tot het buitenlandsche haven- en spoorwegverkeer tezamen, verschaffen onderstaande cijfers:

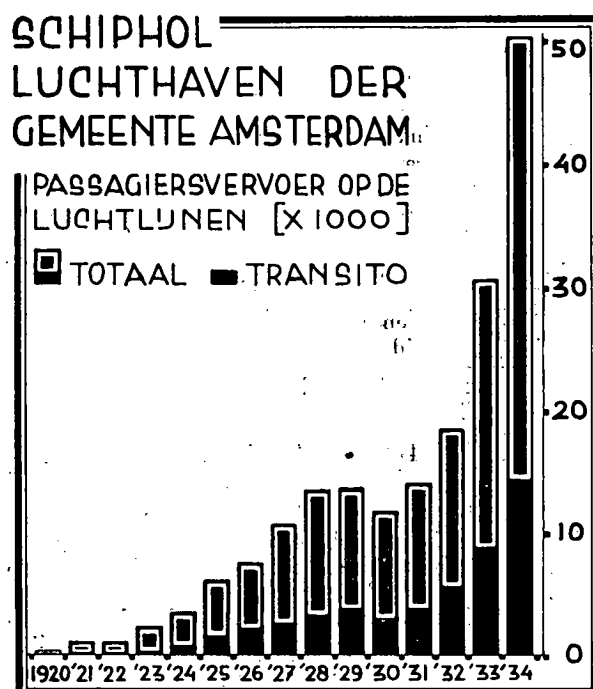
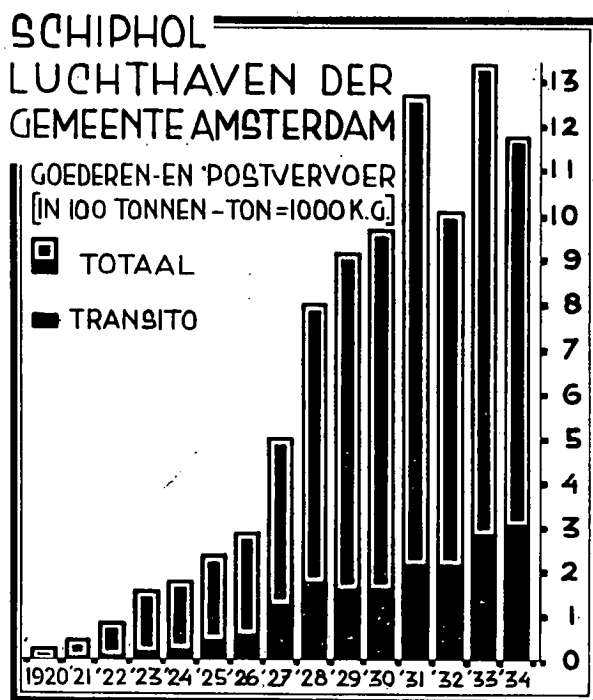
jaren	spoorwegverkeer ¹⁾		haven- en spoorwegverkeer ¹⁾	
	aanvoer ²⁾	afvoer ²⁾	aanvoer ²⁾	afvoer ²⁾
1929 ...	289.858	115.602	6.765.118	3.331.521
1930 ...	217.781	101.789	6.350.979	2.859.419
1931 ...	179.350	82.086	6.021.222	2.594.508
1932 ...	126.664	62.541	4.827.945	2.093.140
				2.291.518 ³⁾
1933 ...	133.146	57.401	4.878.943	2.375.596 ³⁾
1934 ...	130.715	51.060	5.190.031	2.549.055 ³⁾

¹⁾ Zoowel onder aanvoer als onder afvoer is de hoeveelheid gelost (geladen) ten doorvoer begrepen.

²⁾ In tonnen van 1000 kg.

³⁾ Hieronder zijn alle bunkerkolen en stookolie begrepen. (Ned. en vreemde schepen), terwijl onder de andere cijfers alleen de bunkerkolen en stookolie van vreemde schepen zijn opgenomen.

Luchthaven Schiphol. Het verkeer op de luchthaven vertoonde voor wat het passagiersverkeer betreft, in het afgelopen jaar een sterke toeneming. Het aantal van, naar en via Schiphol vervoerde reizigers, hetwelk van 1932 op 1933 reeds in zoo bijzondere mate was toegenomen — van 18.400 tot 30.640 of met 66 pCt. — steeg in het afgelopen jaar wederom zeer

sterk en kwam thans tot 50.125, een toeneming derhalve van bijna 64 pCt.

Het goederenverkeer verminderde eenigszins en kwam van 1.337.000 kg in 1933 tot 1.177.000 kg in het afgelopen jaar. Het — in de goederencijfers begrepen — postvervoer neemt geregeld toe: Van 128.600 kg in 1932 kwam het tot 130.400 kg in 1933 en bereikte het een hoeveelheid van 157.600 kg in 1934. In 1932 kwam circa een vijfde en in elk der jaren 1933 en 1934 ongeveer een vierde gedeelte van dit totale postvervoer op rekening van de Indië-lijn. De grafieken geven de ontwikkeling van het verkeer sinds 1920:

EEN NIEUW GEVAAR VOOR DE JAVASUIKER-INDUSTRIE.

In de kringen der Javasuikerindustrie worden de gemoederen tegenwoordig beziggehouden door de vraag, of de Nederlandsch-Indische Vereeniging voor den afzet van suiker — kort genoemd Nivas —, die einde Maart 1936 eindigt, gelijkwideerd of in den een of anderen vorm verlengd moet worden.

Ten opzichte van dit vraagstuk bestaan er in den boezem van de Nivas weer zeer uiteenlopende opinies en alhoewel minstens 50 pCt. van de leden tegen verlenging van de Nivas zijn en hunne vrijheid van aanplant en verkoop weer terug willen hebben, schijnt men in Nederlandsch-Indische Regeeringskringen er anders over te denken en niet alleen eene verlenging van het Nivascontract voor onbepaalden tijd te wenschen, maar ook eene verkooporganisatie in het buitenland — dus in de afzetgebieden zelf — daaraan te willen verbinden.

Over de wenschelijkheid van een single seller op Java kunnen de opinies verschillen. Twee jaar geleden was de overgrootste meerderheid der fabrikanten alsmede de onpartijdig oordeelende handel van meening, dat voor het wegwerken der grootte voorraden zonder al te groote schokken een single seller noodig was, die dan ook door de Regeering bij wijze van tijdelijke crisismaatregel afgedwongen werd. Dat het resultaat niet beter was dan het geweest is, mag voor een groot gedeelte toegeschreven worden aan de abnormale ontwikkeling van de wereldsuikermarkt, waarbij de Nivas, niettegenstaande de goede kwaliteiten van haren leider op Java, zich niet voldoende los kon wringen van de fouten, die haar voorganger, de Visp, katastrofaal werden.

Als onder deze omstandigheden de Regeering alle Javafabrieken ook na opruiming der onverkochte voorraden op Java nog verder in het keurslijf van een single seller wil dwingen, mag men zulks betreuren — en de meeste werkelijk goed ingewijzen zullen daartoe behooren — maar wanneer men thans ook nog er toe wil overgaan voor de Nivas in de overzeesche afzetgebieden een eigen verkooporganisatie op te richten, dan is een woord van zeer ernstige waarschuwing daartegen op zijn plaats.

Iedereen, die goed vertrouwd is met den wereldsuikerhandel, weet dat daarvoor geheel andere voorwaarden gelden dan voor den afzet van vele andere producten. Wanneer eenmaal de voorraden op Java opgeruimd zijn mag men weer de vroegere toestanden in den Javasuikerhandel verwachten met dit verschil, dat de afzetmogelijkheden van het product zeer ingekrompen zijn, waarbij Java zich door kleinere oogsten zal weten aan te passen. Zoodra geen groote onverkochte voorraden meer boven de markt hangen, zal de handel op Java weer opleven, zullen diegenen, die op speculatie koopen, zich weer voor het artikel interesseeren en eene krachtige tweede hand terugkeeren; producenten zullen dan evenals vroeger op Java zelf bij exporteurs en handelaren hogere prijzen en betere condities kunnen bedingen dan op hetzelfde moment over zee betaald worden, doordat het dan weer moge-

lijk zal zijn den geheelen Java-oogst, lang vóór de campagne begint, te verkoopen.

Door eene eigen verkooporganisatie in de overzeesche landen wordt eene dergelijke opleving van den handel op Java zelf onmogelijk gemaakt en buitendien worden de groote importfirma's in Britsch-Indië en elders, die zich nu nog voor Javasuiker interesseeren, afgeschrikt. Het is volstrekt niet ondenkbaar, zelfs waarschijnlijk, dat deze Britsch-Indische importfirma's zich dan zullen trachten schadeloos te stellen door den import van geraffineerde suiker uit Engeland en niet zullen rusten totdat zij daarvoor van de Engelsche en Britsch-Indische Regeeringen preferentiele rechten verkregen zullen hebben. *Dan is de Britsch-Indische markt werkelijk voor Javasuiker gesloten!*

Moge de Regeering een juist inzicht toonen en tijdig dit groote gevaar afwenden.

Daarom in het belang der Javasuikerindustrie en van den Javahandel: liefst geen Nivas meer na likwidatie der voorraden, maar vooral geen verkooporganisatie van de Nivas in vreemde landen!

A. V.

ECONOMISCHE BEZINNING.

In onderstaande beschouwing zal men niet veel nieuws aantreffen. Toch is het goed van tijd tot tijd de detailstudies te laten rusten en te trachten de hoofdlijnen te zien, waarlangs de economische ontwikkeling van Nederland plaats vindt.

Er zijn vele dingen, welke het Nederlandsche volk niet ontberen kan en die het echter niet bezit. Er zijn daarentegen weinig producten, die Nederland kan verschaffen en welke het buitenland bepaald behoeft. Nederland bezit geen metaalertsen van beteekenis, ook onze koloniën kunnen ons deze niet alle verschaffen. Grondstoffen voor kleeding bezitten wij slechts in zeer beperkte mate. Voldoende voedingsmiddelen voor onze groeiende bevolking bezitten wij niet; wat wij bezitten vernietigen wij ten deele. Onze houtreserves zijn onvoldoende, hardsteen bezitten wij evenmin. Wij bezitten geen motorbrandstof van beteekenis en zeer weinig waterkracht. Wij beschikken over kolen, maar kunnen deze enkel ontginnen met behulp van hout en materialen, welke het buitenland verschaft. Onze huidige beschaving is zonder metalen, zonder overvloedige energiebronnen in welken vorm dan ook en zonder voldoende grondstoffen voor kleeding en woningbouw niet te handhaven.

Daarbij komen onze middelen van bestaan steeds meer in de knel. Wij hebben ons lang de weelde kunnen veroorloven meer in- dan uit te voeren. Wij konden dit doen, doordat een deel van dezen invoer een vergoeding was voor de diensten, welke wij vroeger of nu aan het buitenland bewezen. Diensten in den vorm van kapitaalverstrekking, diensten door onzen handel, onze scheepvaart en onze havens bewezen. De ontwikkeling der na-oorlogsjaren brengt mede, dat de ons omringende staten er in toenemende mate naar streven daarin zelf te voorzien en het verlaten van den gouden standaard in het Westen en het blemmeren van het vrije geldverkeer in het Oosten leiden ertoe, dat ook de inkomsten aan renten en dividenden sterk teruggelopen en meer en meer onzeker geworden zijn. Onze tuinbouw en veeveelt hebben lange jaren voorzien in het tekort aan producten in onze buurlanden. De toenemende kennis op dit gebied, nieuwere methoden, rasverbetering, de toepassing van kunstmeststoffen maken het buitenland steeds minder op ons aangewezen. De vooruitgang in de techniek en de overvloed van arbeidskrachten maken in nationaal opzicht de opofferingen gering, welke er voor een land aan verbonden zijn, producten voort te brengen, waartoe het minder geëigend is. Onze industrie is in hoofdzaak veredelingsindustrie, wij vervaardigen uit ingevoerde grondstoffen

bewerkte en kwaliteitsartikelen. Het hooge peil van ons onderwijs, gezien in de groote lijn en afgezien van de decadentie, welke in vele gevallen reeds te onderkennen is, stelt ons tot vakkundig produceeren in staat, maakt dat onze bedrijven goed georganiseerd zijn — al is er ook hier mogelijk een te veel — en heeft in enkele gevallen door patenten beschermde industrieën tot een groote ontwikkeling doen komen.

Maar ook het buitenland zit niet stil. Steeds groter wordt ook daar de overvloed van deskundige, vakkundige en leidinggevende personen, steeds verder gaat de ontwikkeling ook van de techniek en daardoor en door het verloop van den tijd zijn zelfs door patenten beschermde industrieën steeds minder zeker van haar bestaansmogelijkheid. Het is overigens een fictie te meenen, dat de geschooldheid en kennis der massa door de vooruitgang van wetenschap en techniek geëischt wordt. Juist door dezen vooruitgang worden de individueel te stellen eischen in vele gevallen eenvoudiger en kan met enkele wetenschappelijk geschoolde leiders en een groote massa in het bedrijf geoefend en geschoold personeel veel bereikt worden. De algemeene ontwikkeling der zaken in Europa brengt verder mede dat, ook al moge voorloopig de vrede niet verstoord worden, diverse landen streven zullen naar een zoo groot mogelijke mannelijke bevolking en elke gelegenheid zullen aangrijpen, deze arbeid te verschaffen.

Toch is er op den duur voor Nederland geen andere mogelijkheid dan door exporteeren of door het bewijzen van diensten aan andere volken, zich het recht te verschaffen de grondstoffen voor zijn machines en gereedschappen, voor kleeding en voor zijn veredelende industrie te betrekken. Want de vrije internationale handel en het vrije internationale kapitalisme schrompelen meer en meer in en de positie van rentenier onder de volken wordt minder benijdenswaardig.

Door het sluiten van wederkeerige handelsverdragen kan Nederland, zij het in beperkte mate, blijven uitvoeren; het is deze zijde van de zaak, welke blijkbaar de volle aandacht der regeering heeft. Maar daarnaast blijft toch nog altijd een beduidend vrij afzetgebied in die landen, welke groote voedsel- en grondstofoverschotten hebben en nog in lengte van dagen de behoefte zullen blijven gevoelen aan industrieele producten. Hiertoe behooren mede onze eigen koloniën.

Om ons in deze gebieden van een beduidenden afzet te kunnen verzekeren, dienen wij concurrerend te zijn. De kostprijs der Nederlandsche producten dient ten hoogste even hoog, liefst lager te liggen dan van den concurrent. Welke zijn de factoren, welke dezen kostprijs gunstig en ongunstig beïnvloeden?

Ten deele zijn deze factoren voor de produceerende onderneming van internen aard; door een juiste organisatie, door een analyse, zoowel van het productieproces als van de afzetmogelijkheden en het onderling verband daartusschen, door nieuwe vindingen en het tijdig gebruik maken daarvan kan men veel bereiken. Maar voor een zeer groot deel wordt over de levensmogelijkheid van een tak van bestaan beslist door factoren van externen aard, welke in het algemeene prijspeil in een land hun uitdrukking vinden. Het is dit algemeene prijspeil in vergelijking met andere landen, dat de graadmeter is, niet met betrekking tot een bepaald bedrijf, maar van de al dan niet efficiënte inrichting onzer Nederlandsche maatschappij. Het geldloon, dat aan den werknemer betaald wordt, zal te meer effect sorteeren, naar mate een geringer aandeel van het nationale inkomen wordt opgeëischt voor deels economisch onnoodige, deels economisch schadelijke bemoeiingen, naar mate er een geringer aandeel wordt opgeëischt voor de „algemeene onkosten” der maatschappij.

En nu is het zoo, dat juist verschillende omstandigheden ertoe mede werken, deze maatschappelijke onkosten hoog op te voeren. Wij vragen ons, in tegenstelling met meer jeugdige en verjongde landen, niet

in de eerste plaats af: wat is doelmatig, maar: hoe is het geworden en hoe is iets zonder al te veel omstelling te bereiken. Wij volgen de historische lijn, wij zetten ons daarin zoo vast en verstarren daarin zoo, dat wij heel moeilijk in plotseling veranderende omstandigheden in onze veelbewogen dagen tot beweging en verandering van koers kunnen komen. Met alle waardeering voor hetgeen in de gegeven omstandigheden bereikt wordt, zoo valt toch niet te ontkennen, dat het compromis regeert. Het compromis is zelden doelmatig, het is veelal behept met de fouten der bijeen gelaschte systemen en gewoonlijk zoo gecompliceerd, dat tal van knappe koppen zich er aan kunnen wijden. Zoo zou men met het volste recht een leerstoel kunnen stichten voor het onderwijs in de beginselen en de toepassing der Omzetbelastingwet alleen. De vraag dringt zich steeds meer naar voren of het aantal personen, dat geen direct productieven arbeid verricht niet meer en meer onevenredig wordt — ook bij een gecompliceerd productieproces tot het aantal direct technisch productieven.

Ruw gegroepeerd — het beeld is theoretisch niet geheel zuiver — kan men de bevolking verdeelen in een groep, welke technisch produceert, een groep, welke bij het transport der goederen betrokken is, een groep, welke van den handel en de distributie der goederen leeft en een groep, welke in meer algemeenen zin bij de organisatie van den staat en de volkshuishouding betrokken is. De groep der technisch produceerenden is de basis en steunlaag van de maatschappelijke piramide — noem dit geen piramidale nonsens —, wanneer de daarop steunende bevolkingslagen te groot worden, wordt de piramide topzwaar. En zelfs bij de technisch producerende groep is er een deel, dat door andere producerende groepen gedragen wordt.

In jonge landen als Japan bestaat dit gevaar van topzwaar worden in mindere mate. Enkele intellectuelen en hulpkrachten in grooten getale zien daar evenzeer kans als in het Westen, kunstzijde, gloeilampen, kunstmeststoffen en ijzeren buizen te vervaardigen, om maar enkele producten te noemen. Daar geen verstarren in de historische lijn, maar een soepeler aanpassen aan de mogelijkheden, ook aan de beperkte bestaansmogelijkheden, welke de industrie biedt.

De achter ons liggende jaren van deflatie hebben de vaste lasten drukkender gemaakt. Men mag het op het credit der regeering boeken, dat zij incidenteel tracht deze vaste lasten te verlagen en de „maatschappelijke onkosten” omlaag te brengen. Of zij daarin in voldoende mate zal slagen, blijft af te wachten. Ongetwijfeld zou een verlaten van den gouden standaard in dezen meer automatisch hebben gewerkt en rechtvaardiger, omdat zij zich niet tot incidenteele gevallen zou hebben beperkt.

Een verlaging van de kosten blijft ten behoeve van onzen export noodzakelijk, hoe men deze dan ook bereikt. Tot een verlaging, welke eenigszins met die van de landen met gedeprecieerde valuta in vergelijking kan treden, is geen der goudbloklanden nog in staat geweest en inmiddels gaat een belangrijke tijd verloren. Een bezwaar van het verlaten van de goudwaarde onzer valuta is inderdaad, dat onze verwerkende industrie een vaste basis voor zijn grondstoffen behoeft; er zijn meer bezwaren. Maar blijft het handhaven van onzen gouden gulden op den duur mogelijk, ook bij een te verwachten verdergaande dissociatie tusschen goud- en goederenprijzen en is een regeering in de huidige omstandigheden in staat op andere wijze tot iets te komen? Het is nu wel gebleken, dat zelfs een op goud berustende gulden niet in staat is een naar goudwaarde wisselende valuta als het Pond Sterling, in het internationale verkeer te verdringen.

De noodzakelijkheid van export mag ons niet blind doen zijn voor de mogelijkheden, welke wij in ons eigen land bezitten. Het zijn juist deze mogelijkhe-

den, welke wij in stede van ze uit te nutten en op te voeren in steeds toenemende mate gaan beperken en vernietigen. Of liever wij doen het eene zoowel als het andere.

Wij bestrijden de werkloosheid, maar voeren prohibitieve belastingen in, die zonder opbrengst te garandeeren, het onmogelijk maken landgoederen te bezitten, groote huizen te bewonen, personeel te houden, goederen doelmatig te vervoeren, auto en motor te benutten. De dwaling, dat vermogen en een bepaalde levenswijze draagkracht vertegenwoordigt, doet in onzen nivelleeringstijd opgeld. Maar ze is economisch niet juist.

Wij vinden het heelemaal niet erg, indien het normale ondernemers-risico overschreden wordt en alle aandelen en veel bezit ongeveer waardeloos worden, maar wij zullen met hand en tand de kapitalen welke te kwader ure in de Nederlandsche Spoorwegen geïnvesteerd werden rendabel houden. Wij vinden, dat ondernemingen, die leeningen plaatsten en vaste verplichtingen op zich namen, maar moeten toezien, maar voor de overheidsleeningen geldt dit niet, die zullen tot de laatste cent binnenkomen.

Wie van nabij het autarkisch streven onzer oostelijke burens volgt, moet de tegenstelling met het inperken der nationale welvaartsbronnen wel sterk opvallen. Het is ook zonder meer duidelijk, dat het geen nationale ramp is, indien er te veel hater is en er te veel varkens rondloopen. Alleen indien de verzadigingsgrens bereikt zou zijn, zou er gevaar voor den producent dreigen. Het is ook duidelijk, dat een boer of fokker, die geen vaste kapitaalslasten zou kennen, het met een ongeremde productie tegen lage prijzen lang zou kunnen volhouden, want ook zijn behoeften zou hij op een lager prijsniveau kunnen dekken. Het zijn juist deze vaste kapitaalslasten, ten deele ook een uitvloeisel van ons erfrecht, die aan deze zaak haar aspect verleen en om handhaving van een bepaald prijspeil vragen.

Het zijn deze kapitaalslasten, welke in belangrijke mate voor den crisissteun aan den landbouw verantwoordelijk zijn. Door dezen steun wordt ons overig bedrijfsleven belast, maar in nog sterkere mate geldt dit van de teelt- en productiebeperking. Wij doen daarmede de ons geschonken mogelijkheid teniet tot verlaging der kosten van levensonderhoud te komen, waarvan andere landen wel gebruik kunnen maken en benadeelen daardoor onze exportindustrie, zoodat het niet onmogelijk is, indien wij op den duur daardoor op den landbouw lasten leggen voor het onderhoud van al deze in de industrie werkloos wordenden, welke zij nog veel minder zal kunnen dragen. Er is bovendien een wisselwerking, een kwijnende industrie zal een slechten klant zijn voor den landbouw.

Er is nog een ander gezichtspunt, van meer hooger economische orde. Het moet op den duur tot gezagsondermijning voeren, indien men eenerzijds dankdagen voor het gewas houdt en dan dit gewas vernietigt.

Versobering in het gebruik van goederen, welke Nederland overvloedig kan produceeren, zonder in belangrijke mate daarvoor grond- of hulpstoffen te importeeren, kan bezwaarlijk tot een economisch voordeel leiden. De natuur geeft het ons, de techniek geeft het ons, hoe meer verbruik, hoe meer behoeftebevrediging.

Economische bezinning. Voor wie zien kan en wil, zijn de lijnen, waarlangs de economische ontwikkeling van Nederland zich zou dienen te bewegen, gegeven. De omstandigheden echter zijn niet gemakkelijk, de weg tot herstel of behoud zal slechts met terzijde stelling van velerlei bijzondere belangen betreden kunnen worden.

Beukenhout is sterker dan vurenhout, maar wat baat dit, indien men ijzer en staal behoeft?

D. B. BAARSLAG.

HET VERVOERVRAAGSTUK.

Ruim een jaar geleden mocht te dezer plaatse de aandacht worden gevestigd op het „Introductory Report on Road- and Railtransport”, door een commissie van onafhankelijke deskundigen ten behoeve van de Internationale Kamer van Koophandel samengesteld, waarin belangwekkende beschouwingen werden gegeven ten aanzien van mogelijkheden om tot oplossing van het vervoervraagstuk te geraken.

* * *

Thans is onder auspiciën van de I.K.v.K. een publicatie verschenen: „Road and Rail in Forty Countries”, waarin een overzicht wordt gegeven van de wijze, waarop het spoorweg- en wegverkeer in veertig verschillende landen plaats vindt en georganiseerd is. De studie, welke het Introductory Report aanvult, beoogt inzicht te geven in het coördinatievraagstuk door de gegevens van al deze landen op overzichtelijke wijze naast elkaar te stellen. Om deze gegevens voor een vergelijkende studie te verkrijgen, is door de I.K.v.K. destijds een vragenlijst gericht tot de afdelingen van die Kamer in veertig landen, benevens aan verschillende internationale organisaties, die zich op het gebied van het verkeerswezen bewegen. Hier te lande werd op instigatie van de Nederlandsche afdeling van de I.K.v.K. een comité gevormd, waarin alle takken van het verkeerswezen en de betrokken Departementen vertegenwoordigd waren, om onder voorzitterschap van den heer J. B. van der Houven van Oordt de zoeven genoemde vragenlijst te beantwoorden, ook voor zoover betreft Ned.-Indië. De gegevens uit de verschillende landen zijn vervolgens geanalyseerd en geordend door Dr. Paul Wohl en Prof. A. Albitreccia en in overzichtelijken vorm in deze studie vastgelegd.

De opvatting van de I.K.v.K. was, dat het zijn nut had het vervoervraagstuk internationaal te bekijken, voornamelijk om deze reden, dat, hoewel ieder land zijn geographische, administratieve, wettelijke en sociale eigenaardigheden heeft, overal echter dezelfde verschijnselen zich voordoen en het daarom dienstig lijkt de situaties op transportgebied in verschillende landen met elkaar te vergelijken.

Het eerste deel van de studie geeft in groote trekken den toestand weer in ieder land; het tweede deel gaat daarna op systematische wijze dieper op de verschillende aspecten in, terwijl het geheel wordt aangevuld met zeer belangwekkende tabellen, waarin vergeleken kunnen worden de wettelijke basis van het spoor- en wegverkeer in ieder land, de belastingsystemen en de maatregelen door de spoorwegen genomen om de autoconcurrentie het hoofd te bieden.

Opmerkelijk is het feit, dat de wettelijke voorzieningen in al deze landen in het bijzonder op administratief en fiscaal gebied betrekkelijk weinig verschil vertoonen.

Dit kan echter worden verklaard uit het feit, dat het spoorweg- en wegverkeer alom dezelfde problemen oproepen heeft en technisch op dezelfde wijze geëxploiteerd wordt. Het verschil komt dan ook meer voort uit de historisch gegroeide eigenaardigheden van het rechtstelsel in de verschillende landen en daarnaast uit de mate van vrijheid, die de verkeerspolitiek van ieder land kenmerkt. Bijzonder interessant is b.v. de beschouwing over het concessie- en vergunningstelsel, zooals dit in de verschillende landen gegroeid is.

Uitvoerig wordt voorts toegelicht, hoe de spoorwegen thans allerwegen gedwongen zijn al het mogelijke in het werk te stellen om door nieuwe vindingen en verhooging van „service” het gebied, dat verloren dreigt te gaan, te herwinnen, terwijl omtrent de wijze waarop dit, hoewel laat en nog in onvoldoende mate, bewerkstelligd wordt vele kostbare gegevens worden verschaft. Terecht wordt er op gewe-

zen, dat de overheid echter rekening dient te houden met de omstandigheid, dat de spoorwegondernemingen niet langer een monopolistisch bedrijf vormen en uit dien hoofde niet langer gebonden dienen te zijn door maatregelen verband houdend met hun monopolistische positie. Het blijkt dan ook, dat in landen, waar de vrijheid van de spoorwegen in dat opzicht ruimer is gemaakt, zij er in slagen tot een moderne en commercieele wijze van exploitatie te geraken. In ons land, waar de spoorwegen een semi-overheidsbedrijf vormen, heeft de Staat, welke voor de angstwekkende spoorwegtekorten moet opkomen, het derhalve zelf in de hand de spoorwegen in dit opzicht een kans te geven, waarbij er echter voor gewaakt dient te worden, dat de Staat bij haar regelende bevoegdheid zich niet door de omstandigheid, dat hij tevens is grootste aandeelhouder van het spoorwegbedrijf, laat beïnvloeden. Daar staat tegenover, dat de Staat het ook in eigen hand heeft te verhoeden, dat maatregelen worden genomen, waardoor uit de algemeene kas werken worden gefinancierd, welke de tendens hebben de rentabiliteit van de spoorwegen ongunstig te beïnvloeden.

Belangwekkend komen ons eveneens voor de beschouwingen over de arbeidsvoorwaarden bij de spoorwegen en het wegverkeer. Terecht wordt er op gewezen, dat men bij de spoorwegen in verhouding tot het groot aantal employé's met weinig werkgevers te doen heeft, wat de organisatie onder de werknemers bevordert. De organisaties van spoorwegemployé's hebben groote macht verkregen en invloed op de sociale wetgeving en arbeidsvoorwaarden. Bij het wegverkeer daarentegen is het aantal werkgevers zeer groot tegenover het aantal werknemers; als groep zijn de werknemers echter grooter dan bij de spoorwegen.

De omstandigheid dat er veel werkgevers zijn bij het wegverkeer is niet bevorderlijk voor de organisatie van de werknemers en maakt contrôle op de uitvoering van de arbeidsvoorwaarden veel moeilijker dan bij de spoorwegen het geval is. Vandaar waarschijnlijk de aarzelende houding van de Overheid in vrijwel alle landen op het stuk van de regeling van arbeidsvoorwaarden bij het wegverkeer. Daarbij komt, dat de werknemer bij het wegverkeer in het algemeen niet zoo geïnteresseerd is in de overheidsmaatregelen in zijn belang als zijn collega bij de spoorwegen. De eerste wenscht in zoo kort mogelijken tijd zooveel mogelijk te verdienen, iets wat den spoorwegman vreemd is, omdat in een spoorwegbedrijf, dank zij den arbeid van de organisaties, dit initiatief vruchteloos gemaakt is. Het is duidelijk, dat deze stand van zaken een handicap voor de spoorwegen vormt.

* * *

Wat Nederland betreft, wordt zeer terecht opgemerkt, dat het vervoervraagstuk in ons land allerm minst te vergelijken is met dat in andere landen, omdat het goederenvervoer te water in ons verkeer zulk een voorname plaats inneemt. Er wordt op gewezen, dat het vervoer per binnenschip tweemaal, zoo niet viermaal de hoeveelheid, vervoerd per rail of auto, overtreft. Uit de gegevens van andere landen blijkt, dat Nederland in dit opzicht een unieke positie inneemt. Dit maant tot voorzichtigheid met betrekking tot het zich spiegelen aan regelingen in andere landen t.a.v. het verkeerswezen getroffen. Zoo geldt voor ons land niet de in de studie voorkomende stelling, dat voor de spoorwegbedrijven de minst remuneratieve tak van bedrijf immer is geweest het passagiersvervoer, daarentegen het goederenvervoer van de inkomsten van de spoorwegen het grootste deel heeft uitgemaakt. Daaruit volgt, dat de autoconcurrentie de spoorwegen hier te lande dan ook dubbel hard treft, nog afgezien van de omstandigheid, dat de korte afstanden in ons land de auto uiteraard al tot een zwaren concurrent stem-pelen:

Overigens geven de gegevens betreffende Nederland geen stof tot bijzondere opmerkingen. De afwezigheid van eenige grootscheepsche poging van de spoorwegen om zich te verstaan met andere vervoermiddelen om tot samenwerking te geraken valt echter op. Dit zal wel toe te schrijven zijn aan het feit, dat het ontbreken van een concessie-systeem bij wegverkeer en binnenvaart althans voor zoover betreft goederenvervoer afspraken tot samenwerking niet bevordert, waar een buitenstaander dergelijke afspraken immer illusoir kan maken.

In tabel II valt op, dat als lasten drukkend op het autoverkeer in Nederland niet genoemd zijn de benzinebelasting en de kosten, verbonden aan het aanschaffen van een rijbewijs. Een verklaring wat het eerste betreft is wellicht, dat, zooals de samenstellers van de studie verklaren, het niet mogelijk is geweest statistische gegevens van na 1932 te geven. Te betreuren is dit wel, aangezien de tekst betreffende Nederland zeer actueel is en zich tot en met 1934 uitstrekt.

* * *

De door de I.K.v.K. ondernomen omvangrijke arbeid is voor hen, die een ernstige studie maken van het vervoervraagstuk, zeer waardevol te achten en zal dan ook ongetwijfeld op prijs worden gesteld. Dat nog geen land een oplossing heeft gevonden van het coördinatie-vraagstuk, moge voor ons land, waar de verhoudingen ingewikkelder zijn dan elders, een schamele troost zijn.

Dr. N. A. LUNSINGH TONCKENS.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING. HET GEORDEDE CREDIETWEZEN IN DUITSCHLAND.

II (Slot.)

Prof. Dr. Konrad Mellerowicz te Berlijn schrijft ons:
c. Grondslagen voor de credietzaken.

De regeling van de credietzaken, waarbij de economische en technische noodzakelijkheid tot reorganisatie zeer duidelijk is gebleken, daalt niet in bijzonderheden af. Op de afzonderlijke credietzaken wordt geen invloed uitgeoefend, hoewel een enge interpretatie van § 32 een dergelijken invloed misschien wel mogelijk zou kunnen maken: „Het bureau van toezicht heeft... voor het in acht nemen van algemeene economische factoren in de algemeene crediet- en bankpolitiek en voor het uit den weg ruimen van in het credietwezen voorkomende misstanden te zorgen.” Een ingrijpen in de gewone bankzaken schijnt de wet in het algemeen niet te beoogen. Veeleer stelt zij richtlijnen voor bankpolitiek vast, welke vooral de volgende zes punten betreffen:

1. De verhouding tusschen eigen en vreemde middelen.
2. De grootte van de afzonderlijke credieten.
3. Het collectief toezicht op de groote credieten.
4. De speciale waarborg van de niet gedekte credieten.
5. De regeling van de credieten, verleend aan personeel en commissarissen van de bank.
6. Het vaststellen van normen voor de z.g. onregelmatige bankzaken.

Ad 1. Het eigen kapitaal van de banken dient als garantiekapitaal. Het behoeft derhalve niet zoo groot te zijn als dat in andere bedrijfstakken, maar het mag ook niet te klein zijn. Voor de verschillende soorten banken is het vereischte percentage eigen kapitaal t.o.v. de totale passiva verschillend. Het spreekt vanzelf, dat het eigen kapitaal met het grootere risico van de verschillende typen van banken moet stijgen, anderzijds moet bij enkele bankgroepen met het bedrag

van de waarborgen (coöperatieve vereenigingen) en de aansprakelijkheid van de borgen (publiekrechtelijke banken) rekening worden gehouden. De totale verplichtingen mogen echter, na aftrek van de liquide middelen, bij geen enkele credietinstelling meer bedragen dan vijfmaal het eigen kapitaal (§ 11,2). De raad van toezicht is gemachtigd nadere voorzieningen te treffen.

Ad 2. Het bureau van toezicht wordt voorts gemachtigd, ook de grootte van de afzonderlijke credieten vast te stellen. Voor credieten van de spaarbanken aan personen bestond een dergelijke bepaling overigens al lang (in geen geval meer dan $\frac{1}{2}$ pCt. van de totale inlagen, ten hoogste R.M. 100.000). De credietwet verlangt een bepaalde verhouding van de credieten tot het eigen kapitaal. Credieten, welke de vastgestelde grenzen te boven gaan, zijn aan de goedkeuring van de gezamenlijke directeuren onderworpen, terwijl daarvan tevens aan den Rijkscommissaris kennis moet worden gegeven.

„Als Kredite sind anzusehen alle Arten von Krediten mit Einschluss von Wechselkrediten, Bürgschaften und sonstigen Haftungen zu Lasten des Kreditinstituts; massgebend sind die Kreditbeträge. Als Kredite gelten ferner Beteiligungen des Kreditinstituts an der Unternehmung des Kreditnehmers; massgebend sind die Bilanzwerte der Beteiligungen. Zu Gunsten des Kreditinstituts bestehende Sicherheiten sowie Guthaben des Kreditnehmers bei dem Kreditinstitut bleiben ausser Betracht. Als ein und derselbe Kreditnehmer gelten ausser dem Kreditnehmer selbst die von ihm abhängigen Unternehmungen, die Unternehmungen, von denen der Kreditnehmer abhängt, sämtliche demselben Konzern angehörenden Unternehmungen und bei Personengesellschaften ohne eigene Rechtspersönlichkeit die Gesellschaft und ihre Gesellschafter.

Diese Vorschriften finden keine Anwendung auf Kredite, die an das Reich und die Länder gewährt oder von diesen verbürgt oder von diesen sonst gesichert sind” (§ 12).

Ad 3. Voor de voor de groote bedrijven onontbeerlijke groote credieten is nog een dubbele regeling getroffen:

a. van credieten grooter dan R.M. 1 mill. (Hiermede wordt de totale schuld van een bedrijf aan een bank bedoeld) moet aan den Bankcommissaris mededeeling worden gedaan.

b. Van groote credieten, welke bij meer dan één bank, vaak zonder medeweten van de banken, waarop een beroep wordt gedaan, worden opgenomen, moet aan deze banken mededeeling worden gedaan. Het betreft hier de functies van een „Evidenzentrale”, welke met de collectieve credietcontrole is belast. De in de credietwet gevonden vorm is volkomen bruikbaar:

„Ergibt sich, dass ein Kreditnehmer bei mehreren Kreditinstituten Kredite in Anspruch genommen hat, so kann der Reichskommissar die beteiligten Kreditinstitute davon benachrichtigen. Die Benachrichtigung darf sich nur auf die Höhe der Gesamtverschuldung des Kreditnehmers und auf die Anzahl der Kreditinstitute erstrecken, von deren Inanspruchnahme durch den Kreditnehmer der Reichskommissar Kenntnis erhalten hat.”

Ad 4. Voor de ongedekte credieten boven de R.M. 5000 is een clause tot grotere zekerheid opgenomen: zij mogen slechts worden verleend op grond van een diepgaande balansanalyse of openlegging der boeken. Volgens § 50 worden foutieve opgaven streng gestraft.

Ad 5. In het bijzonder en zeer streng geregeld is het verstrekken van credieten aan commissarissen of leden van den raad van toezicht en aan het personeel van de banken. Dergelijke credieten moeten eenstemmig door het bestuur worden verleend en door het college van commissarissen uitdrukkelijk worden goedgekeurd. Dezelfde bepalingen gelden voor ondernemingen, wier organen bij het bestuur van de banken betrokken zijn of in wier bestuur organen van de bank zitting hebben. Indien dergelijke credieten niettemin zonder inachtneming van de wettelijke be-

palingen worden verstrekt, zijn de aansprakelijke instanties tot schadevergoeding verplicht. Een verhooging van de aansprakelijkheid heeft ook de bepaling ten doel, volgens welke de tantièmes aan de leiders van het bedrijf en de filialen niet geheel worden uitbetaald. Een gedeelte, dat door het Bureau van Toezicht wordt bepaald, wordt ingehouden en voor de rechthebbenden „mündelsicher” belegd (waarborgfonds). Dit fonds is bovendien garant voor aanspraken op schadevergoeding tegen de bedrijfsleiders.

Ad 6. Ook de z.g. onregelmatige bankzaken: consortia, blijvende deelnemingen en dergelijke worden geregeld. Het bezit aan aandelen en mijnaandelen en ook aan niet genoteerde obligaties mag niet meer bedragen dan een door het Bureau van Toezicht bepaald percentage van de verplichtingen. Deze verplichtingen bestaan (eveneens bij de liquiditeitsberekeningen) uit de volgende passiefposten: deposito's, spaargelden, rekening-courant-saldi, aan cliënten verleende, doch nog niet gebruikte credieten, nostroverplichtingen en accepten. Van deze verplichtingen worden echter steeds de liquide activa (kas, deposito's bij circulatie- en clearingbanken, handelswissels en bij de Rijksbank beleenbare fondsen) afgetrokken. Het percentage behoeft bij de verschillende instellingen niet gelijk te zijn. Het mag echter niet minder dan 5 pCt. bedragen.

Gebouwen, terreinen en blijvende deelnemingen mogen niet meer bedragen dan het eigen kapitaal.

d. Vaststelling van normen voor de liquiditeit.

Met de vaststelling van bepaalde liquiditeitsnormen wordt aan een ouden eisch van de Rijksbank voldaan. Tengevolge van de uitbreiding van het girale betalingsverkeer worden de particuliere credietbanken in dezelfde mate van de Rijksbank onafhankelijk als zij onafhankelijk waren van contant geld. Daar de banken contant geld slechts voor de dagelijkse behoeften noodig hadden, verminderde de kasliquiditeit van de banken (verhouding tusschen kas + tegoed bij circulatie- en clearingbanken en de totale verplichtingen ./ overige passiva) steeds meer. Zij bedroeg einde December 1932 bij:

Particuliere credietbanken 4 pCt.

Berlijnsche grootbanken en filialen van grootbanken 3,1 pCt.

Credietcoöperaties 2,9 pCt.

Spaarbanken en gemeente-banken 1 pCt.

Overige publiekrechtelijke credietinstellingen 2 pCt.

Met de geringere kasliquiditeit verminderde echter ook de invloed van de Rijksbank op de geldmarkt. De politiek van de particuliere credietbanken is in grote mate van de Rijksbank onafhankelijk geworden; zij kon de politiek van de Rijksbank als het ware tegenwerken. Pas in geval van nood deden de banken door wisseldiscontoeeringen een beroep op de Rijksbank, dus eerst dan, wanneer de gevolgen van de verkeerde credietpolitiek voor den dag kwamen en dan kon de Rijksbank eerst maatregelen nemen. Teneinde grotere nadeelen te voorkomen, bleef haar niets anders over dan de benodigde credieten en het benodigde contante geld ter beschikking te stellen. Van een beheersching van de geldmarkt, welke nu eenmaal aan de Rijksbank toekomt, en van een juiste crediet-, economische en conjunctuurpolitiek kon om deze reden geen sprake zijn.

De bankpolitieke maatregelen van de credietbanken gingen steeds aan die van de Rijksbank vooraf. De Rijksbank moest dan wel zoo goed als het ging volgen. Daar alleen de behoefte aan contanten een rem voor de credietverleening van de banken vormt, moet de Rijksbank aandringen op een grotere liquiditeit in contanten. De nieuwe credietwet verlangt een liquiditeit in contanten van ongeveer 10 pCt., welke echter als maximum wordt gesteld. De bepaling van den omvang van de liquiditeit en van den termijn ligt derhalve in handen van het Bureau van Toezicht. Een vast liquiditeitspercentage

kon daarom niet worden genoemd, omdat de toestand bij de afzonderlijke banken geheel verschillend is. Een rangschikking zal dan ook stellig plaats hebben.

De vaststelling van een hoog kaspercentage is vooral in het belang van de Rijksbank. Voor de individuele banken is het van weinig belang, zoolang zij in staat zijn, in geval van nood activa te realiseeren: discontoeering van wissels, beleening van effecten, enz. De kasliquiditeit kost geld. Van het standpunt der credietbanken is daarom alleen de algemeene bankliquiditeit beslissend, inzonderheid de liquiditeit van den eersten rang: verhouding van kas, deposito's bij circulatie- en clearingbanken, wissels, nostrotegoed en bij de Rijksbank beleenbare effecten tot de totale verplichtingen verminderd met diverse passiva. Ook deze liquiditeit wordt door de nieuwe credietwet geregeld. De liquiditeit van den eersten rang kan voor de afzonderlijke groepen van credietinstellingen verschillend worden berekend, mag echter in geen geval op meer dan 30 pCt. worden vastgesteld. Het Bureau van Toezicht kan bepalen, dat deze voorschriften voor enkele soorten van credietinstellingen geheel of ten deele niet van toepassing zijn; het kan voor deze gevallen bijzondere voorschriften uitvaardigen (§ 24,3).

Door deze bepalingen wordt het voornaamste vraagstuk van de bankpolitiek geregeld.

e. Regeling van het girale betalingsverkeer.

De redactie van de bepalingen omtrent het girale betalingsverkeer is zeer elastisch. Zij bevatten eigenlijk slechts adviseerende voorschriften, terwijl de regeling van de details in handen van het Bureau van Toezicht wordt gelegd. Niettemin bevinden wij ons hier op een veel omstreken terrein, daar door een andere dan de huidige regeling diep in de bestaande organisatie van het betalingsverkeer zou worden ingegrepen. De Rijksbank heeft veel belang bij deze regeling, omdat het girale betalingsverkeer den grondslag van de credietcreatie vormt, waardoor de banken zich van contant geld en daardoor van de Rijksbank in sterke mate onafhankelijk kunnen maken. Voorts moet worden erkend, dat Duitschland goed voorzien is van girostelsels; Rijksbankgiro, Postchèque, Gemeentelijk giroverkeer, Giroverband van de Dresdner Bank (credietcoöperaties), Giroring (centrale kas en Deutschlandkasse, landelijke en bedrijfscoöperaties). Een vermindering ligt derhalve voor de hand. Volgens § 28 is het Bureau van Toezicht gemachtigd, voorschriften voor de regeling van het girale betalingsverkeer uit te vaardigen, inzonderheid:

a. zwischen den Mitgliedern der dem unbaren Zahlungsverkehr dienenden Verbände und sonstigen Einrichtungen (z.B. Girozentralen, genossenschaftliche Zentralkassen und die ihnen angeschlossenen Kreditinstitute und dergleichen),

b. zwischen verschiedenen Kreditinstituten und zwischen den Hauptniederlassungen und Zweigstellen derselben Kreditinstitute untereinander.

In den Vorschriften kann bestimmt werden, wie weit der unbare Zahlungsverkehr nur über die Reichsbank, die bei der Reichsbank errichteten Abrechnungsstellen oder die Postscheckämter bewirkt werden darf. Für diesen Zweck können Bankbezirke gebildet werden.

Das Aufsichtsamt kann bestimmen, dass im unbaren Zahlungsverkehr besondere Gebühren zu erheben sind und die Höhe der Gebühren festsetzen. Die Gebühren sollen für alle Kreditinstitute nach einheitlichen Grundsätzen festgesetzt werden.

Het heet, dat de oprichting van girokringen wordt overwogen. Behalve door deze kringen zullen slechts overboekingen door de Rijksbank worden toegestaan.

f. Rente en concurrentie.

In de voorschriften omtrent rente en concurrentie worden alleen reeds bestaande bepalingen vernieuwd: de bankcommissaris moet invloed uitoefenen op de rentetarieven, zoowel wat de actief- als de passief-

zijde betreft, resp. deze zelf vaststellen. Eveneens blijft van kracht de overeenkomst inzake de concurrentie, welke reeds vroeger verbindend werd verklaard.

De bankwet luidt een nieuwe periode in het Duitse bankwezen in. Zij tracht de huidige economische verhoudingen recht te doen wedervaren: overeenkomstig de gewijzigde productie- en marktverhoudingen, de automatische werking van het prijsmechanisme, dat niet meer goed functioneert, door een gematigde staatsinterventie te vervangen, waarbij aan het individu zooveel mogelijk gelegenheid voor vrijen arbeid wordt gelaten. Erkend moet worden, dat de bankwet den juisten middenweg heeft gevonden. Welke gevolgen de ordening van het credietwezen op de financiering van de industrie zal hebben, is moeilijk te zeggen. Zeker zal de Staat ook in dit geval aan alle noodzakelijkheden voldoen en een rechtvaardige oplossing vinden.

AANTEKENINGEN.

De Nederlandsche kapitaalmarkt in 1934.

Het afgelopen jaar heeft wat betreft de bedrijvigheid op de kapitaalmarkt een geheel ander beeld gegeven dan de voorgaande jaren, hetgeen te wijten is aan de groote conversies, die hebben plaats gehad en die als gevolg van den drang naar verlaging der rentelasten de beleggingsmarkt geheel hebben beheerscht. Zij veroorzaakten de enorme stijging van het totaal bedrag der uitgiften (nieuw kapitaal plus conversies); het totaal nieuw kapitaal, een bedrag van 363 miljoen gulden, blijkt daarentegen practisch geen verandering te hebben ondergaan.

De samenstelling van de emissies vertoont hetzelfde karakter als de laatste jaren, nl. een zeer klein percentage aandelen en een groot gedeelte vastrentende fondsen, en demonstreert hiermede duidelijk den toestand van het Nederlandsche bedrijfsleven. De emissie van de Nederlandsche Handel Maatschappij heeft nog een percentage van 4,7 voor de aandelen doen bereiken. Zonder deze zou dit gedeelte bij 1933 vergeleken geen vermeerdering hebben kunnen vertoonen. Verwacht mag worden, dat nog meerdere reorganisaties zullen volgen, doch dat zij steeds met een emissie gepaard zullen gaan, lijkt in dezen tijd niet waarschijnlijk.

De onzekere toestand rechtvaardigt nog geen betere verwachtingen ten aanzien van de vraag van het bedrijfsleven naar nieuw kapitaal, al geven de particuliere leningen ook zonder de 15 miljoen gulden van de N.H.M. een stijging te zien van f 9 miljoen in 1933 tot ruim f 11 miljoen in 1934 en al overtreffen de aandelen-emissies voor particulieren de obligatie-emissies dezer categorie, terwijl van de f 9 miljoen van de laatste nog een gedeelte uit in aandelen converteerbare obligaties bestaat.

De uitgifte van buitenlandsche fondsen blijkt, vergeleken bij de vorige jaren, nog sterker te zijn gedaald. Twee conversie-leningen beliepen samen ruim 3 miljoen gulden; nieuwe emissies hadden hier, even-

als in 1933, niet plaats. (afgezien van de mogelijkheid tot inschrijving op aandeelen Seda de Barcelona, waarvan het hier te lande opgenomen bedrag in onze statistiek buiten beschouwing is gelaten).

Van het nieuw opgenomen kapitaal van f 366 miljoen nam de overheid iets meer dan f 300 miljoen voor haar rekening (Nederland en Indië ieder f 150 miljoen), terwijl de provinciën en gemeenten naast de groote conversies, die zij doorvoerden, nog bijna f 35 miljoen nieuw kapitaal opnamen (een zelfde bedrag als in 1933; in 1932 bedroeg dit evenwel f 108 miljoen).

Emissies in 1934. *)

	Obl. en andere vaste Jaartotaal Aandeelen rentedr. fondsen In f 1000		
Staatsleningen ¹⁾	f 301.223	—	f 301.223 ²⁾
Prov. en Gem. Leeningen ³⁾	34.583	—	34.583
Bank- en Credietinst. ⁴⁾	16.032	f 15.000	1.032
Industr. Ondern. ⁵⁾	—	—	—
Mijnbouw-Ondern.	640	640	—
Rubber-Mijen.	1.997	997	1.000
Thee-Ondern.	594	—	594 ⁶⁾
Div. Cultuurondern.	100	—	100 ⁷⁾
Diversen ⁸⁾	750	—	750
Spoorweg-Mijen ⁹⁾	5.940	—	5.940
Kerkel. Leeningen ¹⁰⁾	1.235	—	1.235
	f 363.094	f 16.637	f 346.457

*) Indien niet speciaal vermeld, hebben de emissies en conversies op Nederland betrekking.

¹⁾ Exclusief schatkistbiljetten en -promessen, waarvan in 1934 f 24,2 miljoen (nom.) meer werden uitgegeven dan afgelost; excl. conversie f 748.777.000 (nom. Nederl.); f 791.000.000 (nom. Ned.-Indië) en f 1.970.000 (nom. Oostenrijk).

²⁾ Waarvan Ned.-Indië f 150 miljoen dienende voor aflossing van vlottende schuld (dus eigenlijk een overbrenging van de geldmarkt naar de kapitaalmarkt).

³⁾ Excl. conv. f 307.574.250 (nom.).

⁴⁾ Excl. conv. f 9.638.000 (nom.).

⁵⁾ Excl. conv. f 16.667.000 (nom.).

⁶⁾ Ned.-Indië.

⁷⁾ Ned.-Indië.

⁸⁾ Excl. conv. f 1.646.000 (nom.).

⁹⁾ Excl. conv. Zw. Frs. 3.000.000 (nom. Frankrijk).

¹⁰⁾ Excl. conv. f 931.400 (nom.).

Totaal conversies f 1.879.703.650. (nom.).

De Regeering over haar bezuinigingsmaatregelen.

In de Memorie van Antwoord op de Rijksbegroting aan de Eerste Kamer geeft de Regeering een uitvoerige toelichting op verschillende begrotingsposten en wijst zij er op, dat vaak uit het oog wordt verloren, dat het gedeelte der Rijksbegroting, waarop „gemakkelijk” bezuinigd kan worden, vooral wanneer men daarbij de salarissen uitschakelt, zeer veel kleiner is, dan men met het uitgaventotaal van het budget voor oogen veelal denkt. Toch is het noodig, aldus de M. v. A., aan dit feit aandacht te schenken, omdat men anders het probleem niet in zijn volle zwaarte weegt.

Emissies in-miljoenen Guldens.

	Totaal (Nieuw- kap. + Convers.)	Nieuw Kapitaal	Con- versies	Nederl. en Koloniën		Buitenland		Aandeelen		Obligatiën	
				Totaal	In % van tot. nieuw kapitaal	Totaal	In % van tot. nieuw kapitaal	Totaal	In % van tot. nieuw kapitaal	Totaal	In % van tot. nieuw kapitaal
1925	516	297	219	175	59	122	41	64	22	233	78
1926	899	470	429	196	42	274	58	73	16	397	34
1927	540	494	46	158	32	336	68	93	19	401	81
1928	715	667	48	364	55	303	45	338	51	329	49
1929	544	460	84	327	71	133	29	287	62	173	38
1930	662	598	64	349	58	249	42	29	5	569	95
1931	807	336	474	292	88	41	12	11	3	322	97
1932	719	439	280	415	95	24	5	0.7	0.2	438.5	99.8
1933	584	362	222	353	98	9	2	2	0.6	360	99.4
1934	2.243	363	1.880	363	100	—	—	17	4.7	345	95.3

„Van het totaal uitgavenbedrag der begrooting voor 1935 wordt ingenomen door:

Uitgaven op welke niet of moeijlijk en dan in beperkte mate te bezuinigen is:

den dienst der Staatsschuld	156.4	miljoen
pensioensuitgaven	62.9	„
uitgaven wegens reeds bestede kapitalen voor woningbouw	10.5	„
uitgaven, op welke bezuiniging alleen mogelijk is door verschuiving naar de toekomst:		
stortingen in de Verzekeringsfondsen	42.2	„
uitgaven, die een rechtstreeksch gevolg zijn van internationale economische omstandigheden, die zich voor een aanzienlijk deel aan den greep der Regeering onttrekken:		
kosten der werkloosheidsbestrijding	60	„
uitgaven, waarop niet meer of voorsnog niet meer zal kunnen worden bezuinigd, dan reeds in het dekkingsplan is vermeld:		
spoorwegtekort	30	„
tekort gemeentefonds	31.4	„
	393.4	„

Van het overblijvende bedrag van rond 330 miljoen wordt een bedrag van rond 185 miljoen ingenomen door personeeluitgaven, waarop bezuiniging door ontslag van personeel in verband met de noodzakelijkheid wachtgelden te geven eerst langzamerhand volledig effect sorteert. Het dan nog resterende bedrag van 145 miljoen vormen in hoofzaak de materiele uitgaven, waaronder belangrijke uitgaven voor 's Lands veiligheid, 's Lands verdediging tegen het water, 's Lands economische weerkracht. Deze uiteenzetting moge leeren, dat zij, die spreken van een verlaging van het budget met eenige honderden miljoenen — klanken, die vooral buiten de Staten-Generaal nogal eens worden vernomen — alle realiteit uit het oog verliezen.

Dat de begrooting een voorloopig karakter draagt, heeft de Regeering bij de indiening zelf op den voorgrond gesteld. Zij noemde haar dekkingsplan een „noodverband”. Zij is zich volkomen bewust van haar plicht om nog tal van belangrijke maatregelen te nemen. Met nadruk moet zij echter opkomen tegen de voorstelling alsof zij te dezer zake in gebreke zou zijn. Van den eersten dag van haar optreden af heeft zij betoogd, dat de geweldige gaten, die de crisis in ons budget had geslagen, niet in een handomdraaien gedicht zouden kunnen worden. Wie den toestand met werkelijkheidsbesef beoordeelt mag van de Regeering niet meer verlangen dan dat zij weet, wat zij wil bereiken en op den ingeslagen weg daarheen met groote omzichtigheid voortschrijdt. Laat zij zich echter voortjagen en verliest zij daardoor hare bezonnenheid, dan loopt zij groot gevaar met hare maatregelen de eene bevolkingsgroep evenveel te schaden als zij de andere baat, waardoor de geheele volksgemeenschap niet in betere conditie komt. En juist op het geheel komt het aan.

De Regeering meent er aanspraak op te mogen

maken, dat men niet slechts lette op hetgeen nog moet worden gedaan, doch ook op hetgeen verricht is: Zij meent in alle bescheidenheid te mogen zeggen, dat dit laatste niet gering is. Men bedenke toch, dat zij bij de indiening van haar eerste begrooting stond voor een ongedekt tekort van 190 miljoen gulden en dat de toestand sedert dien tijd — niet het minst door de nog steeds niet ten einde gekomen daling der inkomsten — steeds moeilijker geworden is.”

Koffievernietiging in Brazilië.

Volgens officieele opgave van den Nationalen Koffieraad in Brazilië werden vanaf het begin in Januari 1931 tot 31 Januari 1935 vernietigd 34.622.000 balen. Op 31 December 1934 bedroeg dit cijfer 34.108.000 balen, waaruit blijkt, dat gedurende de maand Januari 1935 514.000 balen werden vernietigd.

Rotterdam, 5 Februari 1935.

MAANDCIJFERS.

PRODUCTIE DER STEENKOLEN-, BRUINKOLEN- EN ZOUTMIJNEN

(Gegevens verstrekt door den Hoofdingenieur der mijnen.)

I. Gezamenlijke Steenkolenmijnen.

	Dec. 1934	Jan./Dec. 1934	Jan./Dec. 1933
Prod. Steenkolen in tonnen*)	976.475	12.340.861	12.573.925
Aantal normale werkdagen	241	304	302

II. Bruinkolenmijn „Carisborg”.

	10.631 ²⁾	126.491 ²⁾	132.695
Netto-productie in tonnen..			
Aantal normale werkdagen	15	216	235

III. Zoutmijnen. (Kon. Ned. Zoutindustrie te Boekelo.)

Afgeleverd:			
Geraff. zout	(ton)	} 11.932 ³⁾	} 31.513
Industriezout	(„)		
Afvalzout	(„)		
Aantal normale werkdagen		51 ³⁾	179

Aantal arbeiders.	Gezamenl. Steenkolenmijnen	Bruinkolenmijn „Carisborg”	Zoutmijnen
1 Jan. 1935	{10.253 ⁴⁾ 19.809 ⁶⁾	88	—
1 Jan. 1934	{10.734 ⁴⁾ 22.187 ⁶⁾	80	—

¹⁾ Staatsmijnen Emma en Hendrik; 23 Maurits; 22 Wilhelmina; 19 Domaniale mijn, Julia en Oranje-Nassaumijnen III en IV; 18 Laura, Oranje-Nassaumijnen I en II en Willem-Sophia. ²⁾ 7.835 ton ruwe kool, 2.769 ton bruinkoolbriketten. ³⁾ Jan. en Mei. ⁴⁾ Bovengronds. ⁵⁾ Incl. 1.974 arbeiders in de nevenbedrijven. ⁶⁾ Ondergronds. ⁷⁾ Incl. 2.026 arbeiders in de nevenbedrijven.

^{*)} Rectificatie. Productie steenkolen: en kolenslik over April 1934 bedroeg 959.419 ton in plaats van 958.167 ton.

GIRO-OMZET BIJ DE NEDERLANDSCHE BANK.

	Oct. 1934		Oct. 1933	
	Posten	Bedrag	Posten	Bedrag
Rek.houders	85.445	f 1.477.536.000	51.953	f 1.233.474.000
Door H.-bank plaatselijk	66.535	„ 1.256.930.000	38.772	„ 1.017.682.000
Voldoening Rijksbelast	1.030	„ 12.654.000	1.182	„ 12.816.000

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	27 Jan.-2 Feb. 1935	Sedert 1 Jan. 1935	Overeenk. tijdvak 1934	27 Jan.-2 Feb. 1935	Sedert 1 Jan. 1935	Overeenk. tijdvak 1934	1935	1934
Tarwe	13.104	105.161	76.634	—	775	595	105.936	77.229
Rogge	2.080	21.619	39.048	—	—	8.000	21.619	47.048
Boekweit	1.668	3.826	1.877	—	—	—	3.826	1.877
Maïs	19.727	82.437	123.599	100	7.171	31.669	89.608	155.268
Gerst	2.890	17.925	23.969	480	1.265	3.523	19.090	27.492
Haver	1.470	5.470	12.075	—	—	—	5.470	12.075
Lijnzaad	2.072	6.210	17.891	7.200	20.255	20.931	26.465	38.822
Lijnkoek	—	27	15.137	—	—	—	27	15.137
Tarwemeel	297	1.848	1.408	127	695	229	2.543	1.637
Andere meelsoorten	620	4.819	4.793	95	551	487	5.370	5.280

OVERZICHT DER OPBRENGSTEN VAN HET STAATSBEDRIJF DER P.T.T. AUGUSTUS 1934.

Omschrijving	Werkelijke opbrengst Aug. 1934	Meer of minder dan	
		Aug. 1933	Begrooting
Posterijen	f. 2.819.955	- f. 102.193	- f. 53.445
Telegrafie	" 357.572	- " 20.331	+ " 22.772
Telefonie	" 2.071.836	+ " 46.018	+ " 79.636
Postcheque- en Girodienst	" 601.675	- " 3.924	+ " 108.875
Totalen	f. 5.851.038	- f. 80.430	+ f. 157.838

Laatstbekende noteringen te Amsterdam en Rotterdam op 4 Febr. 1935 voor telegrafische uitbetaling op:

	Gulden per	Pari	Koers	Bank-disconto
Europa.				%
Londen *)	£	12.10 ^a	7.25 ¹ / ₈	4
Berlijn *)	100 Mark	59.26	59.35	2 ¹ / ₂
Parijs *)	100 Franc	9.747	9.75 ³ / ₄	2 ¹ / ₂
Bruksel *)	100 Belga	34.59	34.52	2 ¹ / ₂
Luxemburg	100 Franc	—	6.90 ¹ / ₂	—
Zürich *)	100 "	48.—	47.87	2
Praag	100 Kronen	—	6.18 ¹ / ₂	3 ¹ / ₂
Weenen *)	100 Schilling	35.—	27.75	4 ¹ / ₂
Boedapest	100 Pengö	43.51	42.75	4 ¹ / ₂
Boekarest	100 Lei	1.4880	1.48	4 ¹ / ₂
Sofia	100 Leva	1.79 ⁷	1.85	7
Belgrado	100 Dinar	4.379	3.37 ¹ / ₂	6 ¹ / ₂
Istanbul	Turksch £	10.93	1.17 ¹ / ₂	—
Athene	100 Drachme	3.23	1.40	7
Milaan	100 Lira	13.09	12.59	4
Madrid	100 Peseta	48.—	20.21	6
Lissabon	Escudo	2.68 ¹ / ₂	0.066	5
Kopenhagen *)	100 Kronen	66.67	32.40	2 ¹ / ₂
Oslo *)	100 "	66.67	36.45	3 ¹ / ₂
Stockholm *)	100 "	66.67	37.40	2 ¹ / ₂
Reickjavick	100 IJsl. Kr.	66.67	32.70	—
Warschau	100 Zloty	27.91	27.95	5
Kovno (Litauen)	100 Lita	24.88	24.80	6
Riga (Letland)	100 Lat	48.—	48.20	5 ¹ / ₂ -6
Tallinn (Estland)	100 Estl. Kr.	66.67	40.25	5 ¹ / ₂
Helsingfors	100 Finnmrk.	6.26 ¹ / ₂	3.20	4
Moskou	Tjerwonets (10 Roebel)	12.80	12.80	—
Danzig	100 Gulden	48.42	48.35	4
Amerika.				
New-York *)	\$	146.94 ¹ / ₂	1.48 ⁷ / ₈	1 ¹ / ₂
Montreal	Canad. \$	2.4878	1.48 ⁷ / ₈	—
Mexico	Mex. Dollar	1.24	0.41	—
Buenos Aires	Peso (papier)	1.0568 ¹	0.38	—
La Paz (Bolivia) ³⁾	Boliviano	0.9080	—	—
Rio de Janeiro	Milreis (pap.)	0.8075 ³	0.008	—
Valparaiso	Peso (papier)	0.30	0.15	—
Bogota (Columbia) ³⁾	Peso	2.42	0.96	—
Quito (Ecuador)	Sucre	0.49 ^a	0.13	—
Lima (Peru)	Sol	0.69 ⁷	0.35	6-7
Montevideo (Urug.)	Peso	2.5725	0.62	—
Caracas (Venezuela)	Bolivar	0.4795	0.40	—
Paramaribo	Gulden	1.—	1.00 ¹ / ₂	—
San José (C. Rica)	Colon	—	—	—
Guatemala	Quetzal	2.48 ¹ / ₂	1.44	—
Willemstad (Curac.)	Gulden	1.—	1.01 ¹ / ₂	—
Managua (Nicar.) ³⁾	Cordoba	2.48 ¹ / ₂	1.47	—
San Salvador ³⁾	Colon	1.2440	0.59	—
Azië.				
Calcutta	Rupée	0.91	0.55	3 ¹ / ₂
Batavia	Gulden I.G.	100	1.00 ¹ / ₂	3 ¹ / ₂
Kobe	Yen	1.24	0.42 ¹ / ₂	3.65
Hongkong	Dollar	0.65	0.65	—
Shanghai	Dollar	—	0.52	—
Singapore	Straits Doll.	1.4125	0.85	—
Manilla	Phil. Peso	1.24	0.64	—
Teheran ⁴⁾ (Perzië)	Pahlavi	—	9.06	—
Bangkok	Baht	—	0.67	—
Afrika.				
Kaapstad	£	12.10 ¹ / ₂	7.24 ¹ / ₂	3 ¹ / ₂
Alexandrië	Egypt. £	12.42	7.43 ¹ / ₂	—
Australië.				
Melbourne, Sidney en Brisbane	£	12.10 ¹ / ₂	5.80	—
Nieuw Zeeland	£	12.10 ¹ / ₂	5.85	—

1) Goudpeso. 2) Milreis Goud. 3) Not. te A'dam. Ov. not. part. opg. 4) Zichtkoers. 5) Munteenheid = Rial (= een Kran.)

STATISTIEKEN.

BANKDISCONTOS.

Ned. (Disc Wissels. 2 ¹ / ₂ 19 Sept. '33)	Lissabon	5	13 Dec. '34
Bk. (Bel. Binn. Eff. 3 19 Sept. '33)	Londen	2	30 Juni '32
(Vrsch. in R.C. 3 19 Sept. '33)	Madrid	5 ¹ / ₂	6 Nov. '34
Athene	N.-York F.R.B. 1 ¹ / ₂	1	1 Feb. '34
Batavia	Oslo	3 ¹ / ₂	22 Mei '33
Belgrado	Parijs	2 ¹ / ₂	31 Mei '34
Berlijn	Praag	3 ¹ / ₂	25 Jan. '33
Boekarest	Pretoria	3 ¹ / ₂	15 Mei '33
Brussel	Rome	4	26 Nov. '34
Budapest	Stockholm	2 ¹ / ₂	1 Dec. '33
Calcutta	Tokio	3.65	2 Juli '33
Dantzig	Weenen	4 ¹ / ₂	27 Juni '34
Helsingfors	Warschau	5	26 Oct. '33
Kopenhagen	Zwits. Nat. Bk. 2	22	1 Dec. '33
			22 Jan. '31

OPEN MARKT.

	1935				1934	1933	1914
	2 Febr.	28 Jan./2 Febr.	21/26 Jan.	14/19 Jan.	29 Jan./3 Febr.	30 Jan./4 Febr.	20/24 Jul
Amsterdam Partic. disc.	5/8	5/8	1/2	1/2	3/8-1/2	1/4-1/2	3/8-3/16
Prolong.	1	1	1	1	1	1	2/4-3/16
Londen Daggeld	1/4-1	1/4-1	1/4-1	1/4-1	1	1	1/4-2
Partic. disc.	5/16	5/16	5/16-3/8	3/8	1	3/4-13/16	4/4-3/4
Berlijn Daggeld	3/4-4	3-4 1/8	3 3/8-3/4	3 3/4-4	4 1/4-5 3/4	4 3/8-5 3/4	—
Maandgeld	3 7/8-4	3 7/8-4	3 7/8-4	3 7/8-4	4-5 1/2	4 1/4-5 3/4	—
Part. disc.	3 3/4	3 3/4	3 3/8	3 1/2	3 7/8	3 7/8	2 1/8-1/2
Warenw...	4-1/4	4-1/4	4-1/4	4-1/4	4-1/4	4-1/4	—
New York Daggeld	1	1	1	1	1	1-1/4	1 3/4-2 1/4
Partic. disc.	5/16	5/16	5/16	5/16	3/4	3/8	—

1) Koers van 1 Febr. en daaraan voorafgaande weken t/m. Vrijdag.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York *)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Bruksel *)	Batavia 1)
29 Jan. 1935	1.49 1/16	7.26	59.33 1/2	9.74 3/4	34.47 1/2	100 1/2
30 " 1935	1.48 9/16	7.23 7/8	59.33	9.74 3/4	34.47 1/2	100 1/2
31 " 1935	1.48 15/16	7.24 7/8	59.35	9.74 3/4	34.48 1/2	100 1/2
1 Febr. 1935	1.48 9/16	7.23 3/4	59.34	9.75 1/2	34.49 1/2	100 1/2
2 " 1935	1.48 13/16	7.24 1/2	59.37	9.75 3/8	34.49 1/2	100 1/2
4 " 1935	1.48 7/8	7.25 1/8	59.35	9.75 1/2	34.52	100 1/2
Laagste d.w.1)	1.48 1/2	7.23	59.30	9.74	34.42 1/2	100
Hoogste d.w.1)	1.49 3/8	7.27 1/4	59.40	9.75 3/4	34.55	100 1/2
Muntpariteit	2.4878	12.1071	59.263	9.747	34.592	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag 1)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
29 Jan. 1935	47.85	—	6.18	1.48	12.64	20.22 1/2
30 " 1935	47.83	—	6.18	1.48	12.64	20.23
31 " 1935	47.84	—	6.18	1.48	12.62 1/2	20.21 1/2
1 Febr. 1935	47.85	—	6.18	1.48	12.61	20.21 1/2
2 " 1935	47.85	—	6.18	1.48	—	—
4 " 1935	47.87	—	6.18	1.48	12.59	20.21
Laagste d.w.1)	47.80	—	6.15	1.45	12.55	20.10
Hoogste d.w.1)	47.87 1/2	28.—	6.21	1.50	12.67 1/2	20.30
Muntpariteit	48.003	35.007	7.371	1.488	13.094	48.52

Data	Stockholm *)	Kopenhagen *)	Oslo *)	Helsingfors 1)	Buenos-Aires 1)	Montreal 1)
29 Jan. 1935	37.45	32.42 1/2	36.50	3.21	37 7/8	1.49
30 " 1935	37.30	32.32 1/2	36.35	3.20	37 7/8	1.48 1/2
31 " 1935	37.40	32.37 1/2	36.42 1/2	3.20	37 7/8	1.49
1 Febr. 1935	37.32 1/2	32.32 1/2	36.37 1/2	3.20	37 7/8	1.48 1/2
2 " 1935	37.35	32.35	36.40	3.20	37 7/8	1.49
4 " 1935	37.40	32.40	36.45	3.20	38	1.48 1/2
Laagste d.w.1)	37.05	32.05	36.10	3.17 1/2	37 1/2	1.48
Hoogste d.w.1)	37.65	32.65	36.70	3.23	38 1/2	1.49 1/2
Muntpariteit	66.671	66.671	66.671	6.266	95 3/4	2.4878

*) Notering te Amsterdam. **) Not. te Rotterdam. 1) Part. opgave. In 't iste of 2de No. van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
29 Jan. 1935	4,87 1/2	6,55 3/4	39,91	67,22
30 " 1935	4,87 1/8	6,55 3/4	39,90	67,22
31 " 1935	4,87 1/8	6,56	39,94	67,35
1 Febr. 1935	4,87	6,56 1/2	39,98	67,33
2 " 1935	4,87	6,54 3/8	39,87	67,15
4 " 1935	4,87 1 1/16	6,56 1/4	39,95	67,27
5 Febr. 1934	4,93 3/4	6,18 1/4	37,30	63,27
Muntpariteit	4,86	3,90 3/8	23,81 1/2	40 1/16

STATISTISCH OVERZICHT

	GRANEN EN ZADEN										TUINBOUWARTIKELEN						VLEESCH			
	TARWE 80 K.G. La Plata loco Rotterdam / Amsterdam per 100 K.G.		ROGGÉ 74 K.G. Bahia Blanca loco R'dam/A'dam per 100 K.G.		MAIS La Plata loco R'dam/A'dam per 2000 K.G.		GERST 64/65 K.G. La Plata loco Rotterdam/A'dam per 2000 K.G.		LIJNZAAD La Plata loco R'dam/A'dam per 1960 K.G.		WITTE KOOL 1e kwal. 1-5 pond per 100 KG. Broek op Langendijk		UIEN gewoon per 100 KG. Broek op Langendijk		ROODE KOOL 1e kwal. 1-5 pond per 100 KG. Broek op Langendijk		RUND-VLEESCH (versch) Gem.v.3kw. per 100 KG. Rotterdam		VARKENS-VLEESCH (versch) per 100 KG. Rotterdam	
	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%
1925	17,20	100,0	13,07 ⁵	100,0	231,50	100,0	236,00	100,0	462,50	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1926	15,90	92,4	11,75	89,9	174,25	75,3	196,75	83,4	360,50	77,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1927	14,75	85,8	12,47 ⁶	95,4	176,00	76,0	237,00	100,4	362,50	78,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1928	13,47 ⁶	78,3	13,15	100,0	226,00	97,7	228,50	96,8	363,00	78,5	4,55	100,0	13,25	100,0	17,23	100,0	93,—	100,—	77,50	100,—
1929	12,25	71,2	10,87 ⁵	83,2	204,00	88,1	179,75	76,2	419,25	90,6	7,38	162,4	11,78	88,9	9,10	52,8	96,40	103,7	93,12 ⁵	120,—
1930	9,67 ⁶	56,3	6,22 ⁵	47,6	136,75	59,1	111,75	47,4	356,00	77,0	2,05	45,1	2,14	16,2	5,77	32,5	108,—	116,1	72,90	94,—
1931	5,55	32,3	4,55	34,8	84,50	36,5	107,25	45,4	187,00	40,4	3,06	67,3	1,94	14,6	6,96	40,4	88,—	94,6	48,—	61,—
1932	5,22 ⁶	30,4	4,62 ⁵	35,4	77,25	33,4	100,75	42,7	137,00	29,6	1,49	32,8	8,07	60,9	1,84	10,7	61,—	65,6	37,50	48,—
1933	5,02 ⁶	29,2	3,55	27,2	68,50	29,6	70,00	30,0	148,00	32,0	0,82	18,0	2,30	17,4	2,60	15,1	52,—	55,9	49,50	63,—
1934	3,67 ⁶	21,4	3,32 ⁵	25,4	70,75	30,6	75,75	32,1	142,50	30,8	3,23	71,0	1,89	14,3	3,04	17,6	61,50	66,1	46,65	60,—
Jan. 1933	4,95	28,8	3,75	28,7	73,00	31,5	75,25	31,9	136,50	29,5	0,67	14,7	3,38	25,5	3,02	17,5	50,50	54,3	44,75	57,—
Febr. "	4,77 ⁶	27,8	3,70	28,3	71,00	30,7	74,75	31,7	130,25	28,2	0,60	13,2	2,06	15,5	2,51	14,6	49,25	53,0	45,—	58,—
Maart "	5,05	29,4	3,82 ⁵	29,3	73,50	31,7	76,25	32,3	130,50	28,2	0,61	13,4	1,29	9,7	3,11	18,0	46,50	50,0	46,—	59,—
April "	5,15	29,9	3,75	28,7	72,75	31,4	71,25	30,2	129,50	28,0	—	—	—	—	—	—	49,50	53,2	48,25	62,—
Mei "	5,40	31,4	3,77 ⁵	28,9	70,50	30,5	73,25	31,0	146,75	31,7	—	—	—	—	—	—	52,25	56,2	49,—	63,—
Juni "	5,25	30,5	3,55	27,2	66,00	28,5	75,75	32,1	163,25	35,3	—	—	—	—	—	—	51,25	55,1	48,—	61,—
Juli "	5,82 ⁶	33,9	3,85	29,4	64,25	27,8	78,00	33,1	176,25	38,1	—	—	—	—	—	—	49,25	53,0	48,50	62,—
Aug. "	5,30	30,8	3,55	27,2	61,25	26,5	67,75	28,7	161,50	34,9	—	—	—	—	—	—	49,—	52,7	49,25	63,—
Sept. "	4,95	28,8	3,47 ⁵	26,6	61,00	26,3	65,25	27,6	159,00	34,4	—	—	—	—	—	—	50,25	54,0	54,—	69,—
Oct. "	4,40	25,6	3,—	22,9	60,25	26,0	63,50	27,0	141,25	30,5	—	—	—	—	—	—	56,25	60,5	54,25	70,—
Nov. "	4,55	26,5	2,95	22,6	74,50	32,2	60,00	25,4	147,25	31,8	1,26	27,7	2,23	16,8	—	—	59,50	64,0	54,37 ⁶	70,—
Dec. "	4,57	26,6	3,30	25,3	73,50	31,7	59,25	25,1	154,50	33,4	0,97	21,3	2,56	19,3	1,76	10,2	60,75	65,3	53,50	69,—
Jan. 1934	4,75	27,6	3,10	23,7	65,25	28,2	58,00	24,6	144,25	31,2	3,65	80,2	2,30	17,4	3,08	17,9	62,50	67,2	53,75	69,—
Febr. "	3,40	19,8	2,77 ⁵	21,2	65,25	28,2	58,50	24,8	133,00	28,8	3,97	87,3	1,63	12,3	3,12	18,1	63,—	67,7	53,50	69,—
Maart "	3,25	18,9	2,72 ⁵	20,8	70,75	30,6	58,75	24,9	132,00	28,5	5,99	131,6	1,23	9,3	4,24	24,6	61,75	66,4	50,50	65,—
April "	3,20	18,6	2,70 ⁵	20,7	70,50	30,5	56,75	24,0	136,50	29,5	—	—	—	—	—	—	63,50	68,3	49,12 ⁵	63,—
Mei "	3,32 ⁶	19,2	2,87 ⁵	21,9	62,00	26,8	63,00	26,7	154,50	33,4	—	—	—	—	—	—	65,75	70,7	47,50	61,—
Juni "	3,67 ⁶	21,4	3,17 ⁵	24,3	65,00	28,1	74,75	31,7	156,50	33,8	—	—	—	—	—	—	63,25	68,0	43,75	56,—
Juli "	3,80	22,1	3,30	25,3	71,50	30,9	78,75	33,4	151,25	32,7	—	—	—	—	—	—	63,—	67,7	44,62 ⁵	57,—
Aug. "	4,37 ⁶	25,4	4,27 ⁵	32,7	83,25	36,0	93,50	39,6	159,25	34,4	—	—	—	—	—	—	63,95	68,8	43,30	55,—
Sept. "	4,—	23,3	4,15	31,7	77,25	33,4	93,25	39,5	145,50	31,5	—	—	—	—	—	—	63,55	68,3	42,62 ⁵	54,—
Oct. "	3,50	20,3	3,70	28,3	69,50	30,0	93,50	39,6	135,25	29,2	—	—	—	—	—	—	60,70	65,3	42,12 ⁵	54,—
Nov. "	3,50	20,3	3,45	26,4	71,25	30,8	89,25	37,8	127,75	27,6	1,28	28,1	2,25	17,0	—	—	53,75	57,8	44,50	57,—
Dec. "	3,45	20,1	3,55	27,2	76,25	32,9	91,00	38,6	134,00	29,0	1,26	27,7	2,03	15,3	1,73	10,0	53,15	57,2	44,65	57,—
Jan. 1935	3,30	19,2	3,52 ⁵	27,0	74,25	32,1	89,25	37,8	137,25	29,7	1,13	24,8	2,59	19,5	2,89	16,8	53,62 ⁵	57,7	45,62 ⁵	58,—
28 Febr. "	3,30	19,2	3,50	26,9	72,00	31,1	88,00	37,3	140,00	30,3	1,05	23,1	2,28	17,2	3,55	20,6	52,— ⁵	55,9	46,50 ⁵	60,—
4 Febr. "	3,25	18,9	3,50	26,9	72,00	31,1	81,00	34,3	125,00	27,0	1,07	23,5	2,38	18,0	3,73	21,6	51,30 ⁵	55,2	46,— ⁵	59,—

1) Men zie voor de toelichting op dezen staat de nos. van 8, 15 Aug. 1928, 25 Febr. 1931 en 15 Febr. 1933. 2) Tot Jan. 1931 Hard Winter No. 2 van Jan. 1931 tot 16 Dec. 1929 tot 26 Mei 1930 74/5 K.G. Hongaarsche vanaf 26 Mei 1930 tot 23 Mei 1932 74 K.G. Zuid-Russische; van 23 Mei 1932 tot 2 Oct. 1933 No. 2 Canada. 3) 1 Feb. Canada. Van 19 Sept. '32 tot 24 Juli '33 62/63 K.G. Z.-Russ. 4) 26 Jan. 5) 2 Febr. 6) 31 Jan. 7) 15 Jan. 8) 24 Jan.

Vervolg STATISTISCH OVERZICHT

	MINERALEN						TEXTIELGOEDEREN						DIVERSEN							
	STEENKOLEN Westfaalsche/ Hollandsche bunkerkolen, ongezeefd f.o.b. R'dam/A'dam per 1000 K.G.		PETROLEUM Mid. Contin. Crude 33 t/m 33.9 ^o Bè s.g. per barrel		BENZINE Gulf exp. 64/66 ^o §cts. per U.S. gallon		KATOEN			WOL gekamde Australische, Merino, 64's Av. loco Bradford per lb.			WOL gekamde Australische; Crossbred Colonial Carded, 50's Av. loco Bradford per lb.		KOE- HUIDEN Gaaf, open kop 57-61 pnd.		KALK- SALPETER Gld. per 100 KG. netto			
	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%		
1925	10,80	100,0	1,68	100,0	14,86	100,—	23,25	100,0	29,27	100,—	9,35	100,—	29,50	100,0	29,50	100,0	34,70	100,0	12,—	100,0
1926	17,90	165,7	1,89	112,5	13,65	91,9	17,55	75,5	16,24	55,5	6,30	67,4	47,25	85,9	24,75	83,9	28,46	82,0	11,61	96,8
1927	11,25	104,2	1,30	77,4	14,86	100,—	17,50	75,3	16,78	57,3	7,27	77,8	48,50	88,2	26,50	89,8	40,43	116,5	11,48	95,7
1928	10,10	93,5	1,20	71,4	9,98	67,2	20,00	86,0	19,21	65,6	7,51	80,4	51,50	93,6	30,50	103,4	47,58	137,1	11,48	95,7
1929	11,40	105,6	1,23	73,2	10,—	67,3	19,15	82,4	17,05	58,2	6,59	70,5	39,—	70,9	25,25	85,6	32,25	92,9	10,60	88,3
1930	11,35	105,1	1,12	66,7	8,77	59,0	13,55	58,3	12,—	41,0	3,92	41,9	26,75	48,6	16,25	55,1	25,36	73,1	9,84	82,0
1931	10,05	93,1	0,58	34,5	5,04	33,9	8,60	37,0	7,33	25,0	3,08	33,0	21,50	39,1	12,00	40,7	18,65	53,7	8,61	71,8
1932	8,00	74,1	0,81	48,2	4,50	30,3	6,45	27,7	5,21	17,8	3,11	33,3	16,00	29,1	8,50	28,8	11,15	32,1	6,15	51,3
1933	7,00	64,8	0,45	26,8	3,61	24,3	6,75	29,0	5,13	17,5	2,78	29,7	19,25	35,0	9,50	32,2	13,26	38,2	6,18	51,5
1934	6,20	57,4	0,63	37,5	2,88	19,4	7,35	31,6	5,32	18,2	2,68	28,7	19,25	35,0	10,25	34,7	12,07	34,8	6,11	50,—
Jan. 1933	7,05	65,3	0,53	31,5	4,16	28,0	6,15	26,5	5,13	17,5	2,95	31,6	15,75	28,6	8,25	28,0	11,50	33,1	6,30	52,—
Febr. "	7,20	66,7	0,38	22,6	3,97	26,7	6,10	26,2	4,98	17,0	2,78	29,7	15,50	28,2	8,25	28,0	10,38	29,9	6,40	53,—
Maart "	7,25	67,1	0,38	22,6	3,87 ⁵	26,1	6,40	27,5	4,97	17,0	2,77	29,6	15,25	27,7	7,75	26,3	10,75	31,0	6,40	53,—
April "	7,25	67,1	0,37	22,0	3,67	24,7	6,65	28,6	5,18	17,7	2,68	28,7	15,75	28,6	7,75	26,3	11,25	32,4	6,40	53,—
Mei "	7,15	66,2	0,23 ⁵	14,0	2,95	19,9	7,30	31,4	5,60	19,1	3,07	32,8	17,00	30,9	8,25	28,0	12,25	35,3	6,40	53,—
Juni "	7,15	66,2	0,25 ⁵	15,2	3,02	20,3	7,85	33,8	5,85	20,0	3,25	34,8	18,50	33,6	9,00	30,5	15,75	45,4	6,40	53,—
Juli "	7,05	65,3	0,41	24,4	3,33	22,4	7,60	32,7	5,76	19,7	3,20	34,2	20,75	37,7	9,75	33,1	16,—	46,1	6,40	53,—
Aug. "	6,95	64,4	0,37	22,0	3,37	22,7	6,90	29,7	5,39	18,4	2,91	31,1	20,75	37,7	9,75	33,1	14,75	42,5	5,80	48,—
Sept. "	6,85																			

AN GROOTHANDELSPRIJZEN¹⁾

Table with columns for ZUIVEL EN EIEN (Boter, Kaas, Eieren) and METALEN (Koper, Lood, Tin, IJzer, Gieterij-IJzer, Zink, Goud, Zilver). Rows list prices for various months from 1925 to 1934.

AN GROOTHANDELSPRIJZEN.

Table with columns for BOUWMATERIALEN (Vurenhout, Steenen) and KOLONIALE PRODUCTEN (Cacao, Copra, Koffie, Rubber, Suiker, Thee). Rows list prices for various months from 1925 to 1934.

B. Alle Pondnotenoteringen vanaf 21 Sept. '31 zijn op goudbasis omgerekend; de Dollarnoteringen vanaf 20 April '33 zijn in verhouding van de depreciatie van den Dollar t.o.v. den Gulden verlaagd.

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	19 Jan. 1935	26 Jan. 1935	28 Jan. 1935	2 Feb. 1935	2 Feb. 1935
				Laagste	Hoogste	
Alexandrië..	Piast. p. £	97 1/2	97 1/2	97 1/8	97 1/8	97 1/2
Athene	Dr. p. £	514	517	515	519	515
Bangkok...	Sh. p. tical	1/10 1/4	1/10 1/4	1/10 1/4	1/10 1/4	1/10 1/4
Budapest ...	Pen. p. £	16 3/4	16 7/8	16 1/8	16 7/8	16 3/4
Buenos Aires ¹	p. pesop. £	19.45	19.25	19.10	19.30	19.15
Calcutta	Sh. p. rup.	1/6 1/8	1/6 1/8	1/6 1/8	1/6 1/8	1/6 1/8
Constantin ..	Piast. p. £	608	612	610	612	610
Hongkong ...	Sh. p. \$	1/9 3/8	1/9 3/8	1/9	1/10	1/9 3/8
Kobe	Sh. p. yen	1/2	1/2	1/1 1/16	1/2 1/16	1/2
Lissabon	Escu. p. £	110 1/8	110 1/8	109 3/4	110 1/2	110 1/8
Mexico	\$ per £	17 3/4	17 3/4	17 3/4	18 3/4	17 3/4
Montevideo ²	d. per £	20	20 1/2	19 3/4	20 3/4	20
Montreal ..	\$ per £	4.87 1/8	4.87 1/8	4.84 1/2	4.88	4.87 1/8
Rio de Janeiro ³	d. per Mil.	3 1/16	3 1/16	3 1/8	3 3/4	3 1/16
Shanghai ..	Sh. p. tael	1/5 3/10	1/5 3/10	1/5	1/6 1/4	1/5 7/10
Singapore ...	id. p. \$	2/4 5/32	2/4 5/32	2/4 1/16	2/4 3/4	2/4 5/32
Valparaiso ⁴	\$ per £	116 1/4	116.25	116	116.25	116
Warschau ..	Zl. p. £	26	26 1/16	25 3/4	26 3/4	25 15/16

¹) Offic. not. 15 laten, gem. not., welke importeurs hebben te betalen, 32 d., 16 Jan. 17.03, 17 Jan. 17.02, 18 Jan. 17.01, 22 Jan. 17.00, 23 Jan. 16.99, 1 Febr. 16.96. ²) Offic. not. vanaf 16 Jan. 39 1/8, 24 Jan. 39 1/8, 26 Jan. 39 1/8, 29 Jan. 39 1/8, 31 Jan. 39 1/8, 1 Febr. 39 1/8, 2 Febr. 39 1/8. ³) Id. 22 Dec. 4 1/4. ⁴) 90 dg. Vanaf 28 Aug. laatste "export" noteering.

ZILVERPRIJS GOUDPRIJS²)

Londen ¹)	N.York ³)	Londen
29 Jan. 1935..	24 3/4	54 1/2
30 " 1935..	24 9/16	54 1/8
31 " 1935..	24 7/16	53 7/8
1 Febr. 1935..	24 5/16	53 1/2
2 " 1935..	24 5/16	53 1/2
4 " 1935..	24 7/16	54 7/8
5 Febr. 1934..	19 5/8	44
27 Juli 1914..	24 1/16	59
29 Jan. 1935....		141 8/16
30 " 1935....		141 1/2
31 " 1935....		142/1
1 Febr. 1935....		142/4
2 " 1935....		142/-
4 " 1935....		142/1
5 Febr. 1934....		140/-
27 Juli 1914....		84/10 3/4

¹) in pence p. oz. stand. ²) Foreign silver in \$c. p. oz. fine. ³) in sh. p. oz. fine

STAND VAN 's RIJKS KAS.

Vorderingen.	23 Jan. 1935	31 Jan. 1935
Saldo van 's Rijks Schatkist bij De Nederlandsche Bank.....	f 75.589.898,65	f 72.266.018,31
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten	" 376.968,07	" 1.544.033,58
Voorschotten op ultimo Dec. 1934 aan de gem. verstrekt op aan haar uit te keeren hoofds. der pers. bel., aand. in de hoofds. der grondbel. endergem. fondsbel., alsmede op de belastingen en op de vermogensbelasting	" 1.985.571,34	" 1.985.571,34
Voorschotten aan Ned.-Indië.....	" 121.646.853,92	" 123.139.648,36
Id. aan Suriname.....	" 13.618.393,37	" 13.720.197,08
Id. aan Curaçao.....	" 2.209.263,68	" 2.203.133,50
Kasvord. weg. creditverst. a.h. buitenl. Daggeldleeningen tegen onderpand ..	" 115.650.299,49	" 115.692.477,74
Saldo der postrek. v. Rijkscomptabellen Vord. op het Alg. Burg. Pensioenfonds ¹)	" 9.000.000,—	" 11.000.000,—
Vord. op andere Staatsbedrijven ¹)....	" 37.533.565,46	" 26.401.849,15
Vord. t. laste der Rijksbegr. kasgeldleeningen aan gemeenten (saldo)....	" 26.544.604,27	" 27.650.757,10
	" 35.379.095,69	" 35.375.337,32
Verplichtingen.		
Voorschot door De Ned. Bank ingev. art. 16 van haar octrool verstrekt		
Schatkistbiljetten in omloop.....	f 400.966.000,—	f 400.966.000,—
Schatkistpromessen in omloop.....	" 97.070.000,—	" 96.470.000,—
Zilverbons in omloop.....	" 1.268.953,50	" 1.267.064,50
Schuld op ultimo Dec. 1934 aan de gem. weg. a. h. uit te keeren hoofds. d. pers. bel., aand. i. d. hoofds. d. grondb. e. d. gem. fondsbel. alsmede op de bel. en op de verm. bel.		
Schuld aan het Alg. Burg. Pensioenfonds ¹)	" 22.139.074,31	" 18.214.402,08
Id. a. h. Staatsbedr. der P.T. en T. ¹) ..	" 117.322.402,83	" 108.239.322,41
Id. aan andere Staatsbedrijven ¹)....	" 73.062.121,38	" 84.563.259,66
Id. aan diverse instellingen ¹)....	" 73.062.121,38	" 84.563.259,66
¹) In rekg.-crt. met 's Rijks Schatkist.		

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

	26 Jan. 1935	2 Febr. 1935
Vorderingen:		
Saldo Javasche Bank.....	f 3.808.000,—	f 6.097.000,—
Betaalmiddelen in 's Lands kas.....		
Verplichtingen:		
Voorschot 's Rijks kas e. a. Rijksinstell.	" 122.185.000,—	" 122.953.000,—
Schatkistpromessen	" 750.000,—	" 750.000,—
Schatkistbiljetten	" 12.035.000,—	" 12.035.000,—
Muntbiljetten in omloop		
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds.	" 2.566.000,—	" 2.566.000,—
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarbank.	" 670.000,—	" 760.000,—
Voorschot van de Javasche Bank....		

SURINAAMSCH E BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opsch. schulden	Discont.	Div. rekening ¹)
5 Jan. 1935..	743	1.121	412	598	1.702
29 Dec. 1934..	743	1.182	357	596	1.774
22 " 1934..	751	1.068	389	599	1.772
15 " 1934..	749	1.076	409	597	1.775
8 " 1934..	740	1.073	438	593	1.769
5 Juli 1914..	645	1.100	580	735	396

¹) Sluftp. der activa.

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 4 Februari 1935.

Activa.		
Binnenl. Wis- sels, Prom., enz. in disc.	Hfdbk. f 22.884.668,23 Bijbnk. " 431.851,98 Ag.sch. " 3.091.065,83	f 26.407.586,04
Papier o. h. Buitenl. in disconto		" —
Idem eigen portef.	f 866.250,—	" —
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.		" 866.250,—
Beleeningen	Hfdbk. f 100.926.642,90 ¹) incl. vrach. Bijbnk. " 5.398.216,22 in rek.-crt. Ag.sch. " 38.897.896,05 op onderp.	f 145.222.755,17
Op Effecten	f 140.705.395,07 ¹)	" —
Op Goederen en Spec.	f 4.517.360,10	" 145.222.755,17 ¹)
Voorschotten a. h. Rijk		" —
Munt, Goud	f 102.185.210,—	" —
Muntmat., Goud	f 712.259.119,42	" —
	f 814.444.329,42	" —
Munt, Zilver, enz.	f 22.939.187,61	" —
Muntmat., Zilver		" 837.383.517,03 ²)
Belegging van kapitaal, reserves en pensioenfonds		" 38.001.302,19
Gebouwen en Meub. der Bank		" 4.970.000,—
Diverse rekeningen		" 6.446.680,75
Staat d. Nederl. (Wet v. 27/5/32, S.No. 221)		" 16.996.491,37
		f 1.076.294.582,55

Passiva.

Kapitaal	f 20.000.000,—
Reservefonds	" 3.807.914,92
Bijzondere reserve	" 5.000.000,—
Pensioenfonds	" 9.225.927,97
Bankbiljetten in omloop	" 875.859.905,—
Bankassignatiën in omloop	" 42.766,61
Rek.-Cour. f Het Rijk	f 45.386.198,15
saldo's: f Anderen	" 111.410.038,62
	" 156.796.236,77
Diverse rekeningen	" 5.561.831,28
	f 1.076.294.582,55

Beschikbaar metaalsaldo f 424.357.673,11
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is " 1.060.894.180,—
Schatkistpapier, rechtstreeks bij de Bank ondergebracht " —
¹) Waarvan aan Nederlandsch-Indië (Wet van 15 Maart 1933, Staatsblad No. 99) f 73.789.100,—
²) Waarvan in het buitenland " 49.775.319,64
Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opsch. schulden	Beschikk. Metaal-saldo	Dek-kings perc.
	Munt	Muntmat.				
4 Febr. '35	102185	712.259	875.860	156.839	424.358	81
28 Jan. '35	102184	713.338	855.312	179.059	425.658	81
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.521	54
Data	Totaal bedrag disconto's	Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekening ¹)	
4 Febr. 1935	26.408	—	145.223	866	6.447	
28 Jan. 1935	25.683	—	145.275	866	6.571	
25 Juli 1914	67.947	—	61.686	20.188	509	

¹) Onder de activa.

JAVASCHE BANK.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opsch. schulden	Beschikk. metaal-saldo
2 Febr. '35 ²)	142.590		175.010	37.910	57.422
26 Jan. '35 ²)	142.270		175.750	35.550	57.750
29 Dec. 1934	113.501	28.495	177.368	36.472	56.460
22 " 1934	113.501	27.904	178.834	38.847	54.333
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842
Data	Wissels, buiten N.-Ind. betaalb.	Dts-conto's	Beleeningen	Diverse rekening ¹)	Dek-kings-percentage
2 Febr. '35 ²)	500	71.470	—	11.190	67
26 Jan. '35 ²)	1.390	69.770	—	10.760	67
29 Dec. 1934	735	9.707	51.807	11.179	66
22 " 1934	692	9.715	51.030	17.901	65
25 Juli 1914	6.395	7.259	75.541	2.228	44

¹) Sluftp. der activa. ²) Cijfers telegrafisch ontvangen.